

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 178 (XXII) — Nr. 761

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 15 noiembrie 2010

SUMAR

	Pagina	Nr.	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
Decizia nr. 1.354 din 20 octombrie 2010 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. I pct. 1 și art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, și pentru suspendarea aplicării unor dispoziții din titlul VII al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente	2-6	1.083. — Hotărâre privind transmiterea unui imobil din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Apărării Naționale în domeniul public al comunei Odoreu și în administrarea Consiliului Local al Comunei Odoreu, județul Satu Mare	24
★		1.118. — Hotărâre privind aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai obiectivului de investiții „Spital Municipal Fălticeni, str. Cuza Vodă f.n., municipiul Fălticeni, județul Suceava”	25
Opinie concurentă	6	ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
Decizia nr. 1.358 din 21 octombrie 2010 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 alin. (1) lit. a) teza întâi din Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989	7-15	962. — Decizie a Plenului Oficiului Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor pentru modificarea anexelor nr. 2B, 3A și 3B la Decizia Plenului Oficiului Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor nr. 674/2008 privind forma și conținutul Raportului de tranzacții suspecte, ale Raportului de tranzacții cu numerar și ale Raportului de transferuri externe	26-30
Decizia nr. 1.360 din 21 octombrie 2010 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 alin. (1) lit. a) teza întâi din Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989	16-23	964. — Decizie a Plenului Oficiului Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor pentru modificarea și completarea Metodologiei de lucru privind transmiterea rapoartelor de tranzacții cu numerar și a rapoartelor de transferuri externe, aprobată prin Decizia Plenului Oficiului Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor nr. 673/2008	30-31

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.354

din 20 octombrie 2010

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. I pct. 1 și art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, și pentru suspendarea aplicării unor dispoziții din titlul VII al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Ionița Cochintu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Carmen-Cătălina Gliga.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. I pct. 1 și art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, și pentru suspendarea aplicării unor dispoziții din titlul VII al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, excepție ridicată direct de Avocatul Poporului.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 5 octombrie 2010, când, în urma deliberărilor, Curtea a dispus amânarea pronunțării pentru data de 14 octombrie 2010, apoi pentru 26 octombrie 2010 și a preschimbat termenul de pronunțare la data de 20 octombrie 2010.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Cu Adresa nr. 7.780 din 27 iulie 2010, **Avocatul Poporului a sesizat direct Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. I pct. 1 și art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, și pentru suspendarea aplicării unor dispoziții din titlul VII al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată ca urmare a unei petiții adresate Avocatului Poporului de către domnul Paul Mâncaș (fost deținut politic), președinte al Asociației Foștilor Deținuți Politici — Filiala Prahova.

Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată în temeiul art. 146 lit. d) din Constituție, al art. 13 lit. f) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatului Poporului și al art. 11 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții

Constituțională, a fost înregistrată la Curtea Constituțională sub nr. 11.446 din 27 iulie 2010 și constituie obiectul Dosarului nr. 3.365D/2010.

În motivarea excepției de neconstituționalitate Avocatul Poporului arată în esență că prin stabilirea, potrivit art. II coroborat cu art. I pct. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010, a unei limite a cuantumului despăgubirilor în cazul persoanelor ale căror procese sau cereri, formulate în temeiul Legii nr. 221/2009, nu au fost soluționate prin pronunțarea unei hotărâri judecătorești definitive se instituie un tratament juridic diferit față de persoanele care dețin deja o hotărâre judecătorească definitivă, pronunțată în soluționarea unui proces sau a unei cereri, formulată tot în temeiul Legii nr. 221/2009. Astfel, persoane care au depus cereri în același timp, urmând aceeași procedură prevăzută de Legea nr. 221/2009, vor beneficia de un tratament juridic diferențiat, unele prin stabilirea de despăgubiri într-un quantum nelimitat lăsat la aprecierea instanței de judecată, altele prin stabilirea de despăgubiri pe care instanța de judecată le acordă cu respectarea plafonului cuantumului stabilit de lege. Așadar, se poate ajunge la o inechitate în cazul în care persoane aflate în aceeași situație, care au început în același timp procedura legală de obținere a despăgubirilor pentru prejudiciul moral suferit prin condamnare, să beneficieze de un tratament juridic diferit, constând în acordarea unei despăgubiri într-un quantum nelimitat pentru cel căruia i-a fost soluționată cererea, și într-un quantum limitat, potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2010, pentru cel căruia, din motive independente de voința sau acțiunea sa, instanțele nu i-au soluționat cererea.

Instituirea unui tratament distinct între persoanele îndreptățite la despăgubiri pentru condamnări politice, în funcție de momentul în care instanța de judecată a pronunțat hotărârea definitivă, nu are o justificare obiectivă și rezonabilă. În acest sens, invocă jurisprudența Curții Constituționale, care a statuat că „violarea principiului egalității și nediscriminării există atunci când se aplică un tratament diferențiat unor cazuri egale, fără să existe o motivare obiectivă și rezonabilă, sau dacă există o disproporție între scopul urmărit prin tratamentul inegal și mijloacele folosite”.

Avocatul Poporului mai arată că, în cauza de față, tratamentul juridic diferit aplicat persoanelor care solicită despăgubiri pentru prejudiciul moral suferit prin condamnare este determinat de celeritatea cu care a fost soluționată cererea de către instanțele de judecată, prin pronunțarea unei hotărâri judecătorești definitive. Termenul în care instanța de judecată poate pronunța o hotărâre judecătorească este independent de voința părții interesate, fiind strict condiționat de o serie de factori. În unele situații prevăzute de Legea nr. 221/2009, durata procedurii în fața instanței de judecată diferă. În cazul în care „condamnările constituie de drept condamnări cu caracter

politic, urmează ca instanța să acorde numai despăgubirile, durata procedurii fiind redusă, în timp ce în alte cazuri instanța trebuie să constate mai întâi caracterul politic al condamnării sau măsurii administrative, după care să aprecieze asupra despăgubirilor, astfel încât și procedura în fața instanței de judecată va fi mai lungă”.

Avocatul Poporului consideră că au fost încălcate și prevederile art. 115 alin. (6) din Constituție, deoarece dispozițiile art. I pct. 1 și ale art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010 afectează dreptul fundamental la egalitate, astfel cum este prevăzut de art. 16 din Constituție. În acest sens face trimitere la Decizia nr. 1.189 din 17 septembrie 2009, prin care Curtea Constituțională a explicat sensul juridic al verbului „a afecta” din cuprinsul textului constituțional al art. 115 alin. (6), reținând diferite nuanțe, cum ar fi: „a suprima”, „a aduce atingere”, „a prejudicia”, „a antrena consecințe negative”.

Apreciază, de asemenea, că prin ignorarea exigențelor constituționale privind adoptarea ordonanțelor de urgență se depășesc limitele delegării stabilite de Constituție, fapt ce duce la o imixtiune nepermisă în competența legislativă a Parlamentului, fiind încălcate și dispozițiile constituționale ale art. 1 alin. (5).

În conformitate cu dispozițiile art. 33 din Legea nr. 47/1992, sesizarea a fost transmisă președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și formula punctele de vedere asupra sesizării de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând excepția de neconstituționalitate, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție și celor ale art. 1, 2, 3, 10 și 32 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze prezenta excepție.

Obiectul excepției de neconstituționalitate, astfel cum rezultă din adresa de sesizare, îl constituie dispozițiile art. I pct. 1 și art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, și pentru suspendarea aplicării unor dispoziții din titlul VII al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 446 din 1 iulie 2010, care au următorul conținut:

„Art. I. — *Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 396 din 11 iunie 2009, se modifică și se completează după cum urmează:*

1. *La articolul 5 alineatul (1), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:*

«a) *acordarea unor despăgubiri pentru prejudiciul moral suferit prin condamnare în cuantum de până la:*

1. *10.000 de euro pentru persoana care a suferit condamnarea cu caracter politic în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989 sau care a făcut obiectul unor măsuri administrative cu caracter politic;*

2. *5.000 de euro pentru soțul/soția și descendenții de gradul I;*

3. *2.500 de euro pentru descendenții de gradul al II-lea;».* [...]

„Art. II. — *Dispozițiile Legii nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, astfel cum au fost modificate și completate prin prezenta ordonanță de urgență, se aplică proceselor și cererilor pentru a căror soluționare nu a fost pronunțată o hotărâre judecătorească definitivă până la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.*”

Curtea observă că, în ceea ce privește dispozițiile art. I pct. 1 din Ordonanța din urgență a Guvernului nr. 62/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, și pentru suspendarea aplicării unor dispoziții din titlul VII al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, acestea cuprind două soluții legislative distincte, și anume: pe de-o parte, acordarea de despăgubiri, iar, pe de altă parte, plafonarea cuantumului acestor despăgubiri, adică punctele 1—3 ale lit. a) a art. 5 alin. (1), nou-introduse.

Întrucât, în cauza de față, autorul excepției de neconstituționalitate critică soluția legislativă de **plafonare a cuantumului acestor despăgubiri**, Curtea urmează a se pronunța cu privire la constituționalitatea punctelor 1—3 ale lit. a) pct. 1 art. I din Ordonanța din urgență a Guvernului nr. 62/2010, și la **aplicarea diferențiată în funcție de momentul rămânerii definitive a hotărârii judecătorești**.

Dispozițiile din Constituție considerate a fi încălcate sunt cele ale art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi, ale art. 115 alin. (6) referitoare la interdicția reglementării prin ordonanțe de urgență în anumite domenii, precum și ale art. 1 alin. (5) referitoare la obligativitatea respectării Constituției și a legilor.

Analizând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține următoarele:

1. Statul român a acordat o serie de drepturi persoanelor persecutate din motive politice prin Decretul-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat, precum și celor cărora li s-a recunoscut calitatea de luptător în rezistența anticomunistă în condițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 214/1999 privind acordarea calității de luptător în rezistența anticomunistă persoanelor condamnate pentru infracțiuni săvârșite din motive politice, precum și persoanelor împotriva cărora au fost dispuse, din motive politice, măsuri administrative abuzive, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 568/2001, cu modificările și completările ulterioare.

Prin Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, s-a reglementat acordarea despăgubirilor morale victimelor totalitarismului comunist pentru prejudiciul moral suferit, dacă se apreciază, în urma examinării tuturor circumstanțelor cauzelor de către instanțele de judecată, că reparația obținută prin efectul Decretului-lege nr. 118/1990 și al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 214/1999 nu este suficientă, precum și în cazul în care nu au fost acordate drepturi de natura celor anterior enunțate.

Art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 221/2009 stabilea inițial acordarea de despăgubiri, pentru prejudiciul moral suferit, fără instituirea vreunei limite a cuantumului despăgubirilor, ținându-se seama numai de măsurile reparatorii deja acordate în temeiul Decretului-lege nr. 118/1990 și al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 214/1999.

Prin art. I pct. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010 s-a modificat art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 221/2009 și s-a stabilit o limitare a cuantumului despăgubirilor acordate persoanelor condamnate politic, în funcție de categoria persoanelor care le solicită, astfel:

— pentru persoana care a suferit condamnarea cu caracter politic sau care a făcut obiectul unei condamnări administrative cu caracter politic — 10.000 de euro;

— pentru soțul/soția și descendenții de gradul I — 5.000 de euro;

— pentru descendenții de gradul II — 2.500 de euro.

Astfel, modificările aduse au vizat, în principal, reglementarea unor măsuri pentru instituirea unui regim echitabil în acordarea despăgubirilor privind condamnările cu caracter politic, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989.

Potrivit art. II din ordonanță, dispozițiile Legii nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, astfel cum au fost modificate și completate prin Ordonanță de urgență a Guvernului nr. 62/2010, se aplică proceselor și cererilor pentru a căror soluționare nu a fost pronunțată o hotărâre judecătorească definitivă până la data intrării în vigoare a acestei ordonanțe de urgență.

2. În nota de fundamentare la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010, Guvernul arată că reglementarea prin ordonanță de urgență este justificată de necesitatea stabilirii unor criterii de acordare a despăgubirilor morale, de natură să instituie un regim echitabil în acordarea acestora, având în vedere dificultatea de evaluare a prejudiciului moral suferit. Astfel, prin art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 221/2009 nu se realizează un tratament juridic unitar pentru persoanele care au suferit condamnări cu caracter politic sau măsuri administrative asimilate acestora, întrucât se produce o inechitate socială a reparației acordate cu titlu de prejudiciu moral pentru aceeași categorie de beneficiari, în condiții similare pentru condamnări, calificate de legiuitor ca având caracter politic. Cuantumul daunelor morale se stabilește raportat la beneficiarul direct al despăgubirilor și, prin apreciere, ca urmare a aplicării de către instanțele de judecată a criteriilor referitoare la perioada în care persoanele care au suferit condamnări cu caracter politic au fost supuse măsurii privative de libertate, la consecințele negative suferite de cei în cauză în plan fizic și psihic, importanța valorilor lezate, măsura în care au fost lezate aceste valori, intensitatea cu care au fost percepute consecințele vătămării, măsura în care le-a fost afectată situația familială, profesională și socială. De asemenea, în cuantificarea prejudiciului moral se ține seama și de măsurile reparatorii deja acordate persoanelor în cauză, pe baza celorlalte acte normative, reparațiile suplimentare cu caracter pecuniar putând fi acordate numai dacă nu au fost suficiente în raport cu suferința deosebită resimțită de persoanele care au fost victimele unor condamnări cu caracter politic. De asemenea, Guvernul motivează situația extraordinară ca fiind determinată de riscul imposibilității menținerii echilibrului bugetar, ca urmare a punerii în executare a hotărârilor judecătorești definitive și irevocabile, care au ca obiect acordarea de despăgubiri pentru prejudiciul moral suferit prin condamnare.

3. Este adevărat că, în materia despăgubirilor acordate prin legi cu caracter reparatoriu, limitele valorii acestora și criteriile de care trebuie să se țină seama în aprecierea lor sunt stabilite în mod suveran de legiuitor, având în vedere posibilitățile economice și financiare existente, dar cu respectarea principiului egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților.

Or, în cazul de față, dispozițiile legale instituie o inechitate, fără o motivare temeinică, obiectivă și rațională, deși Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010 este motivată de urgența și necesitatea reglementării „unor măsuri pentru instituirea unui regim echitabil în acordarea despăgubirilor privind condamnările cu caracter politic pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989”.

De altfel, Curtea Constituțională, în jurisprudența sa, spre exemplu Decizia nr. 414 din 14 aprilie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 291 din 4 mai 2010, a statuat în mod constant că principiul egalității în fața legii presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite. De aceea, el nu exclude, ci dimpotrivă presupune soluții diferite pentru situații diferite. În consecință, un tratament diferit nu poate fi expresia aprecierii exclusive a legiuitorului, ci trebuie să se justifice rațional, în acord cu principiul egalității cetățenilor în fața legii.

Curtea Constituțională a statuat în mod constant în jurisprudența sa că situațiile în care se află anumite categorii de persoane trebuie să difere în esență pentru a se justifica deosebirea de tratament juridic, iar această deosebire trebuie să se bazeze pe un criteriu obiectiv și rezonabil.

În cauza de față, tratamentul juridic diferit aplicat persoanelor care solicită despăgubiri pentru prejudiciul moral suferit prin condamnare este determinat de celeritatea cu care a fost soluționată cererea de către instanțele de judecată, prin pronunțarea unei hotărâri judecătorești definitive. Stabilirea unui asemenea criteriu, aleatoriu și exterior conduitei persoanei, este în contradicție cu principiul egalității în fața legii, consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție, conform căruia, în situații egale, tratamentul juridic aplicat nu poate fi diferit.

Astfel, durata procesului și finalizarea acestuia depind adesea de o serie de factori cum sunt gradul de operativitate a organelor judiciare, incidente legate de îndeplinirea procedurii de citare, complexitatea cazului, exercitarea sau neexercitarea căilor de atac prevăzute de lege și alte împrejurări care pot să întârzie soluționarea cauzei. De asemenea, nu ține seama de faptul că, în numeroase cazuri, durata proceselor și, în consecință, data rămânerii definitive a hotărârilor nu depind numai de atitudinea persoanei care are astfel de cereri sau de situații de natură obiectivă, ci se datorează unor alte circumstanțe, care țin de organizarea justiției și de gradul de încărcare a rolurilor instanțelor judecătorești.

În ceea ce privește modul de acordare a despăgubirilor, reglementat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010, Curtea observă existența unui tratament distinct aplicat persoanelor îndreptățite la despăgubiri pentru condamnări politice, în funcție de momentul la care instanța de judecată a pronunțat hotărârea definitivă — deși au depus cereri în același timp și au urmat aceeași procedură prevăzută de Legea nr. 221/2009 —, și consideră că acesta este determinat de o serie de elemente neprevăzute și neimputabile persoanelor aflate în cauză.

Instituirea unui tratament distinct între persoanele îndreptățite la despăgubiri pentru condamnări politice, în funcție de momentul în care instanța de judecată a pronunțat hotărârea definitivă, nu are o justificare obiectivă și rezonabilă. În acest sens, Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 599 din 14 aprilie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 329 din 18 mai 2009, a statuat că violarea principiului egalității și nediscriminării există atunci când se aplică un tratament diferențiat unor cazuri egale, fără să existe o motivare obiectivă și rezonabilă, sau dacă există o disproporție între scopul urmărit prin tratamentul inegal și mijloacele folosite.

Tratamentul juridic diferențiat aplicat celor care se consideră îndreptățiți la despăgubiri pentru prejudiciul moral suferit prin condamnarea politică, în funcție de momentul în care hotărârea pronunțată de instanța privind dreptul la despăgubiri rămâne definitivă, afectează drepturile persoanelor care nu dețineau o hotărâre definitivă la data intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2010. În consecință, dispozițiile art. I pct. 1 și art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, și pentru suspendarea aplicării unor dispoziții din titlul VII al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente încalcă prevederile art. 16 alin. (1) din Constituție privind egalitatea în drepturi.

Această soluție este în concordanță și cu jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, în speță cea legată de aplicarea art. 14, cât și a Protocolului 12 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a evidențiat că, pe baza art. 14 din Convenție, o distincție este discriminatorie dacă „nu are o justificare obiectivă și rezonabilă”, adică dacă nu urmărește un „scop legitim” sau nu există un „raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul vizat” (a se vedea, în special, Hotărârea *Marckx împotriva Belgiei* din 13 iunie 1979, seria A nr. 31, pag. 16, paragraful 33). În același timp, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că lista care cuprinde articolul 14 capătă un caracter indicativ și nu unul restrictiv (a se vedea *Engel și alții împotriva Olandei*, Hotărârea din 8 iunie 1976, seria A nr. 22, pag. 30, paragraful 72, și *Rasmussen împotriva Danemarcei*, Hotărârea din 28 noiembrie 1984, seria A nr. 87, pag. 13, paragraful 34).

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a continuat să explice aceste principii în Hotărârea privind Cauza *Abdulaziz, Cabales și Balkandali împotriva Regatului Unit*: „o diferență de tratament este discriminatorie dacă nu are o «justificare obiectivă și rezonabilă», adică dacă nu urmărește un «scop legitim» sau dacă nu există «un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat»” (Hotărârea din 28 mai 1985, seria A nr. 94, paragraf 72). În același timp, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, referindu-se la întinderea marjei de apreciere, lăsată la dispoziția statelor, a statuat că aceasta variază în funcție de circumstanțele concrete ale fiecărei cauze, de domeniile și contextul în discuție (Hotărârea din 28 noiembrie 1984 în Cauza *Rasmussen împotriva Danemarcei*, seria A, nr. 87, paragraful 40).

Principiul egalității și interzicerii discriminării a fost reluat de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Protocolul nr. 12 la Convenție, adoptat în anul 2000. Art. 1 al acestui Protocol prevede că „Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie

să fie asigurat fără nicio discriminare bazată, în special, pe sex, pe rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație”. În special, sfera suplimentară de protecție stabilită de articolul 1 se referă la cazurile în care o persoană este discriminată:

— în exercitarea unui drept specific acordat unei persoane în temeiul legislației naționale;

— în exercitarea unui drept care poate fi dedus dintr-o obligație clară a unei autorități publice în conformitate cu legislația națională, adică în cazul în care o autoritate publică, în temeiul legislației naționale, are obligația de a se comporta de o anumită manieră. Aceste principii au fost reluate în jurisprudența recentă a Curții Europene a Drepturilor Omului în Hotărârea privind Cauza *Thorne vs. the United Kingdom*, adoptată în 2009.

Având în vedere considerentele expuse, Curtea constată că prin adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2010 se creează premisele unei discriminări între persoane, care, deși se găsesc în situații obiectiv identice, beneficiază de un tratament juridic diferit, ceea ce contravine prevederilor art. 16 alin. (1) din Legea fundamentală.

4. De asemenea, Curtea constată că prevederile legale criticate încalcă și principiul neretroactivității, consacrat de art. 15 alin. (2) din Constituție, în sensul că se aplică inclusiv situațiilor în care există o hotărâre judecătorească pronunțată în primă instanță, care, deși nedefinitivă, poate fi legală și temeinică prin raportare la legislația aflată în vigoare la data pronunțării acesteia. Astfel, la data introducerii cererii de chemare în judecată, sub imperiul Legii nr. 221/2009, nemodificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010, s-a născut un drept la acțiune pentru a solicita despăgubiri neplafonate sub aspectul întinderii, iar Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010 nu constituie norme de procedură pentru a se invoca principiul aplicării sale imediate, ci este un act normativ care cuprinde dispoziții de drept material, astfel că legea aflată în vigoare la data formulării cererii de chemare în judecată este aplicabilă pe tot parcursul procesului. În sensul aplicării principiului neretroactivității este și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (Hotărârea din 8 martie 2006 privind Cauza *Blečić v. Croația*, paragraful 81).

5. Pe de altă parte, Curtea constată că dispozițiile art. I pct. 1 și art. II ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, și pentru suspendarea aplicării unor dispoziții din titlul VII al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente înfrâng și prevederile art. 115 alin. (6) din Constituție, deoarece afectează un drept fundamental — egalitatea în drepturi a cetățenilor, consfințit în prevederile constituționale ale art. 16 alin. (1), drept care a fost respectat cu prilejul instituirii unor măsuri similare cu caracter reparator, astfel cum au fost recunoscute și prin Decretul-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri.

6. Având în vedere argumentele expuse, Curtea observă că nerespectarea acestor norme constituționale atrage și înfrângerea prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (5), potrivit cărora „În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie”.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Admite excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. I pct. 1 și art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, și pentru suspendarea aplicării unor dispoziții din titlul VII al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, excepție ridicată direct de Avocatul Poporului, și constată că dispozițiile menționate sunt neconstituționale.

Definitivă și general obligatorie.

Prezenta decizie se comunică celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

Pronunțată în ședința publică din data de 20 octombrie 2010.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,

Ionița Cochințu

★

OPINIE CONCURRENTĂ

Apreciem că soluția de admitere a obiecției de neconstituționalitate referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. I pct. 1 și art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989, și pentru suspendarea aplicării unor dispoziții din titlul VII al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente este corectă.

Considerăm că două argumente importante nu au fost reținute.

1. Cel mai important argument în favoarea admiterii excepției de neconstituționalitate se referă la fundamentul juridic și etic al Legii nr. 221/2009, conținut în motivele emiterii acestui act normativ și efectele reparatorii ale acestuia. Legea se referă la victimele regimului totalitar comunist stabilit în România după 6 martie 1945. Acest regim a fost condamnat de mai multe texte internaționale. Primul document important, care a încercat să abordeze regimul totalitar prin analiza acestuia, îl reprezintă Rezoluția nr. 1.096 privind măsurile de lichidare a moștenirii fostelor regimuri totalitare comuniste din 1996 a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei, care se referă la măsurile de eliminare a moștenirii fostelor sisteme totalitare comuniste. Este considerat că totalitarismul comunist este o versiune nouă a vechii tiranii (cf. Hannah Arendt, *Originile totalitarismului*, Humanitas, 2006, pentru condamnarea regimului comunist din România, Vladimir Tismăneanu și alții, *Raportul Comisiei Prezidențiale pentru Analiza dictaturii comuniste în România*).

Prin această rezoluție se prevede în mod expres faptul că măsurile care trebuie luate în vederea reabilitării victimelor justiției totalitare comuniste trebuie să stabilească reparații care nu vor fi mai mici decât ale celor condamnați pe nedrept pentru comiterea de crime. În acest sens trebuie ținut cont și de dispozițiile art. 504 și 505 din Codul de procedură penală, care se referă la repararea de către stat a pagubei suferite. În condițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2010,

fixându-se un quantum exact, nu se mai regăsește aplicarea acestor articole.

Această Rezoluție a fost precedată de Recomandarea Adunării Parlamentare a Consiliului Europei nr. 6.615 din 7 mai 1992 adresată Comitetului de Miniștri în care este atrasă atenția asupra faptului că „diferite țări din Europa Centrală și de Est” au adoptat măsuri de „decomunizare” incompatibile cu standardele europene în materie de drepturi ale omului, precum și de Rezoluția 1.481/2006 a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei, intitulată „Necesitatea condamnării internaționale a crimelor regimurilor comuniste totalitare”.

Cel mai recent document oficial care se ocupă cu problematica regimului comunist este Declarația de la Vilnius a Adunării Parlamentare a Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa, adoptată în 2009. Declarația cuprinde o Rezoluție care are în centrul atenției respectarea drepturilor omului și a libertăților civile. Documentul amintește importanța aplicării măsurilor de prevenire a acțiunilor antisemite și readuce aminte statelor membre de angajamentul luat de acestea, în Declarația din 1990 de la Copenhaga, „de a condamna clar și fără echivoc totalitarismul”.

2. Pe de altă parte, apreciem că modificările aduse Legii nr. 221/2009, care au vizat o plafonare a despăgubirilor la care are dreptul un cetățean care a fost supus acestui regim totalitar, încalcă principiul separației și echilibrului puterilor în stat, consacrat de art. 1 alin. (4) din Legea fundamentală. Este adevărat că legiuitorul poate să aducă anumite modificări unei legi aflate în curs de aplicare, dar prin acestea nu poate interveni în atribuțiile ce aparțin exclusiv puterii judecătorești, cum ar fi aceea referitoare la aprecierea și temeinicia pretențiilor beneficiarilor actului de justiție. Or, dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 221/2009 îngrădesc puterea și libertatea judecătorului de a aprecia temeinicia pretențiilor și implicit quantumul despăgubirilor solicitate de beneficiarii acestei legi, acestea constituind dreptul suveran al judecătorului de a aprecia.

Judecător,

prof. univ. dr. **Iulia Antoanella Motoc**

Judecător,

Puskás Valentin Zoltán

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.358

din 21 octombrie 2010

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 alin. (1) lit. a) teza întâi din Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989

Augustin Zegrean — președinte
 Acsinte Gaspar — judecător
 Petre Lăzăroiu — judecător
 Ion Predescu — judecător
 Puskás Valentin Zoltán — judecător
 Tudorel Toader — judecător
 Ioana Marilena Chiorean — magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
 Carmen-Cătălina Gliga.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, excepție ridicată de Statul român, prin Ministerul Finanțelor Publice — Direcția Generală a Finanțelor Publice Constanța, în Dosarul nr. 554/118/2010 al Tribunalului Constanța — Secția civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.065D/2010.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Curtea dispune a se face apelul și în dosarele nr. 1.070—1.074D/2010, nr. 1.120—1.170D/2010, nr. 1.244D/2010, nr. 1.245D/2010, nr. 1.273—1.302D/2010 și nr. 1.440—1.500D/2010, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, excepție ridicată de Statul român, prin Ministerul Finanțelor Publice — Direcția Generală a Finanțelor Publice Constanța, în dosarele nr. 2.330/118/2010, nr. 11.506/118/2009, nr. 13.501/118/2009, nr. 7.659/118/2009, nr. 14.415/118/2009, nr. 1.807/118/2010, nr. 1.655/118/2010, nr. 1.631/118/2010, nr. 1.630/118/2010, nr. 1.632/118/2010, nr. 14.187/118/2009, nr. 14.371/118/2009, nr. 11.538/118/2009, nr. 12.125/118/2009, nr. 14.338/118/2009, nr. 686/118/2010, nr. 1.628/118/2010, nr. 2.340/118/2010, nr. 2.162/118/2010, nr. 1.993/118/2010, nr. 2.091/118/2010, nr. 2.089/118/2010, nr. 2.066/118/2010, nr. 2.097/118/2010, nr. 1.900/118/2010, nr. 1.627/118/2010, nr. 1.899/118/2010, nr. 506/118/2010, nr. 1.639/118/2010, nr. 1.817/118/2010, nr. 558/118/2010, nr. 456/118/2010, nr. 557/118/2010, nr. 635/118/2010, nr. 1.811/118/2010, nr. 12.983/118/2009, nr. 13.077/118/2009, nr. 12.979/118/2009, nr. 13.428/118/2009, nr. 11.031/118/2009, nr. 11.032/118/2009, nr. 1.910/118/2010, nr. 10.947/118/2009, nr. 14.185/118/2009, nr. 14.191/118/2009, nr. 11.597/118/2009, nr. 78/118/2010, nr. 2.175/118/2010, nr. 1.991/118/2010, nr. 2.407/118/2010, nr. 2.345/118/2010, nr. 1.985/118/2010, nr. 2.165/118/2010, nr. 2.417/118/2010, nr. 2.056/118/2010, nr. 1.990/118/2010, nr. 11.252/118/2009, nr. 11.248/118/2009, nr. 14.139/118/2009, nr. 1.868/118/2010, nr. 13.590/118/2009, nr. 1.462/118/2010, nr. 1.465/118/2010, nr. 13.890/118/2009, nr. 1.473/118/2010, nr. 1.477/118/2010, nr. 249/118/2010, nr. 354/118/2010, nr. 397/118/2010, nr. 1.537/118/2010, nr. 638/118/2010, nr. 1.452/118/2010, nr. 1.455/118/2010, nr. 13.870/118/2009, nr. 1.903/118/2010, nr. 1.576/118/2010, nr. 1.909/118/2010, nr. 394/118/2010, nr. 14.145/118/2009,

nr. 13.876/118/2009, nr. 14.342/118/2009, nr. 1.472/118/2010, nr. 13.589/118/2009, nr. 1.378/118/2010, nr. 1.375/118/2010, nr. 349/118/2010, nr. 13.879/118/2010, nr. 1.380/118/2010, nr. 12.957/118/2010, nr. 12.729/118/2009, nr. 2.463/118/2010, nr. 1.905/118/2010, nr. 2.457/118/2010, nr. 12.710/118/2009, nr. 2.095/118/2010, nr. 27/118/2010, nr. 33/118/2010, nr. 14.410/118/2009, nr. 13.902/118/2009, nr. 13.640/118/2009, nr. 13.641/118/2009, nr. 9.779/118/2009, nr. 13.897/118/2009, nr. 14.311/118/2009, nr. 1.708/118/2010, nr. 1.756/118/2010, nr. 1.808/118/2010, nr. 14.242/118/2009, nr. 13.078/118/2009, nr. 13.088/118/2009, nr. 14.241/118/2009, nr. 14.218/118/2009, nr. 2.736/118/2010, nr. 2.916/118/2010, nr. 3.122/118/2010, nr. 10.072/118/2009, nr. 2.510/118/2010, nr. 2.869/118/2010, nr. 2.915/118/2010, nr. 2.913/118/2010, nr. 1.629/118/2010, nr. 2.858/118/2010, nr. 1.654/118/2010, nr. 2.235/118/2010, nr. 2.727/118/2010, nr. 2.729/118/2010, nr. 2.344/118/2010, nr. 29/118/2010, nr. 2.231/118/2010, nr. 2.420/118/2010, nr. 51/118/2010, nr. 31/118/2010, nr. 11.306/118/2009, nr. 11.303/118/2010, nr. 182/118/2010, nr. 2.301/118/2010, nr. 13.367/118/2010, nr. 11.443/118/2009, nr. 13.363/118/2009, nr. 11.522/118/2009, nr. 11.312/118/2009, nr. 11.308/118/2009, nr. 2.304/118/2010, nr. 2.299/118/2010, nr. 2.303/118/2010, nr. 346/118/2010, nr. 2.514/118/2010, nr. 3.123/118/2010 și nr. 348/118/2010 ale Tribunalului Constanța — Secția civilă.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor.

Reprezentantul Ministerului Public arată că este de acord cu conexarea cauzelor.

Curtea, având în vedere identitatea de obiect al cauzelor, în temeiul art. 14 și al art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, raportate la art. 164 din Codul de procedură civilă, dispune conexarea dosarelor nr. 1.070—1.074D/2010, nr. 1.120—1.170D/2010, nr. 1.244D/2010, nr. 1.245D/2010, nr. 1.273—1.302D/2010 și nr. 1.440—1.500D/2010 la Dosarul nr. 1.065D/2010, care a fost primul înregistrat.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public. Acesta pune concluzii de respingere ca inadmisibilă a excepției de neconstituționalitate, întrucât dispozițiile de lege criticate au fost declarate neconstituționale prin Decizia nr. 1.354 din 20 octombrie 2010.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

Prin încheierile din 8 aprilie 2010, 29 martie 2010, 6 aprilie 2010, 23 martie 2010, 1 aprilie 2010, 11 martie 2010, 12 martie 2010, 19 aprilie 2010, 17 martie 2010, 26 martie 2010, 30 martie 2010, 26 aprilie 2010, 20 aprilie 2010 și 16 aprilie 2010, pronunțate în dosarele nr. 554/118/2010, nr. 2.330/118/2010, nr. 11.506/118/2009, nr. 13.501/118/2009, nr. 7.659/118/2009, nr. 14.415/118/2009, nr. 1.807/118/2010, nr. 1.655/118/2010, nr. 1.631/118/2010, nr. 1.630/118/2010, nr. 1.632/118/2010, nr. 14.187/118/2009, nr. 14.371/118/2009, nr. 11.538/118/2009, nr. 12.125/118/2009, nr. 14.338/118/2009, nr. 686/118/2010,

nr. 1.628/118/2010, nr. 2.340/118/2010, nr. 2.162/118/2010, nr. 1.993/118/2010, nr. 2.091/118/2010, nr. 2.089/118/2010, nr. 2.066/118/2010, nr. 2.097/118/2010, nr. 1.900/118/2010, nr. 1.627/118/2010, nr. 1.899/118/2010, nr. 506/118/2010, nr. 1.639/118/2010, nr. 1.817/118/2010, nr. 558/118/2010, nr. 456/118/2010, nr. 557/118/2010, nr. 635/118/2010, nr. 1.811/118/2010, nr. 12.983/118/2009, nr. 13.077/118/2009, nr. 12.979/118/2009, nr. 13.428/118/2009, nr. 11.031/118/2009, nr. 11.032/118/2009, nr. 1.910/118/2010, nr. 10.947/118/2009, nr. 14.185/118/2009, nr. 14.191/118/2009, nr. 11.597/118/2009, nr. 78/118/2010, nr. 2.175/118/2010, nr. 1.991/118/2010, nr. 2.407/118/2010, nr. 2.345/118/2010, nr. 1.985/118/2010, nr. 2.165/118/2010, nr. 2.417/118/2010, nr. 2.056/118/2010, nr. 1.990/118/2010, nr. 11.252/118/2009, nr. 11.248/118/2009, nr. 14.139/118/2009, nr. 1.868/118/2010, nr. 13.590/118/2009, nr. 1.462/118/2010, nr. 1.465/118/2010, nr. 13.890/118/2009, nr. 1.473/118/2010, nr. 1.477/118/2010, nr. 249/118/2010, nr. 354/118/2010, nr. 397/118/2010, nr. 1.537/118/2010, nr. 638/118/2010, nr. 1.452/118/2010, nr. 1.455/118/2010, nr. 13.870/118/2009, nr. 1.903/118/2010, nr. 1.576/118/2010, nr. 1.909/118/2010, nr. 394/118/2010, nr. 14.145/118/2009, nr. 13.876/118/2009, nr. 14.342/118/2009, nr. 1.472/118/2010, nr. 13.589/118/2009, nr. 1.378/118/2010, nr. 1.375/118/2010, nr. 349/118/2010, nr. 13.879/118/2010, nr. 1.380/118/2010, nr. 12.957/118/2010, nr. 12.729/118/2009, nr. 2.463/118/2010, nr. 1.905/118/2010, nr. 2.457/118/2010, nr. 12.710/118/2009, nr. 2.095/118/2010, nr. 27/118/2010, nr. 33/118/2010, nr. 14.410/118/2009, nr. 13.902/118/2009, nr. 13.640/118/2009, nr. 13.641/118/2009, nr. 9.779/118/2009, nr. 13.897/118/2009, nr. 14.311/118/2009, nr. 1.708/118/2010, nr. 1.756/118/2010, nr. 1.808/118/2010, nr. 14.242/118/2009, nr. 13.078/118/2009, nr. 13.088/118/2009, nr. 14.241/118/2009, nr. 14.218/118/2009, nr. 2.736/118/2010, nr. 2.916/118/2010, nr. 3.122/118/2010, nr. 10.072/118/2009, nr. 2.510/118/2010, nr. 2.869/118/2010, nr. 2.915/118/2010, nr. 2.913/118/2010, nr. 1.629/118/2010, nr. 2.858/118/2010, nr. 1.654/118/2010, nr. 2.235/118/2010, nr. 2.727/118/2010, nr. 2.729/118/2010, nr. 2.344/118/2010, nr. 29/118/2010, nr. 2.231/118/2010, nr. 2.420/118/2010, nr. 51/118/2010, nr. 31/118/2010, nr. 11.306/118/2009, nr. 11.303/118/2010, nr. 182/118/2010, nr. 2.301/118/2010, nr. 13.367/118/2010, nr. 11.443/118/2009, nr. 13.363/118/2009, nr. 11.522/118/2009, nr. 11.312/118/2009, nr. 11.308/118/2009, nr. 2.304/118/2010, nr. 2.299/118/2010, nr. 2.303/118/2010, nr. 346/118/2010, nr. 2.514/118/2010, nr. 3.123/118/2010 și nr. 348/118/2010, **Tribunalul Constanța — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989.**

Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Statul român, prin Ministerul Finanțelor Publice — Direcția Generală a Finanțelor Publice Constanța, în cadrul soluționării unor acțiuni prin care se solicită plata unor despăgubiri pentru daunele morale suferite ca urmare a unor condamnări cu caracter politic și măsuri administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia precizează că prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 138 alin. (5) potrivit cărora „*Nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare*”, ale art. 111 alin. (1) privind informarea Parlamentului de către Guvern și celelalte organe ale administrației publice, ale art. 148 alin. (2) privind integrarea în Uniunea Europeană și ale art. 16 alin. (1) și (2) privind egalitatea în drepturi.

1. În ceea ce privește încălcarea dispozițiilor art. 138 alin. (5) și ale art. 111 alin. (1), autorul excepției de neconstituționalitate susține că impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung, „este deosebit de important, defavorabil, cu majorări ale cheltuielilor bugetare de stat, cu atât mai mult cu cât nu se cunoaște cuantumul despăgubirilor ce pot fi acordate persoanelor îndreptățite”. Invocă în acest sens Decizia Curții Constituționale nr. 36/1996, precum și prevederile art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice. Totodată, arată că proiectul legii în discuție a fost transmis Parlamentului spre adoptare de către Guvern, iar înregistrarea proiectului de lege la Senat, ca primă Cameră sesizată, a avut loc la data de 21 noiembrie 2007. Expunerea de motive nu a fost însoțită de fișa financiară a actului normativ, care să aibă în vedere dispozițiile art. 15 din Legea nr. 500/2002, singura analiză financiară fiind cea prevăzută la secțiunea a 4-a — Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung, cerința constituțională nefiind respectată, iar legea fiind adoptată la 2 ani de la data analizei ce cuprindea modificările cheltuielilor bugetare în anii 2008, 2009, 2010 și 2011.

Dincolo de faptul că analiza financiară din expunerea de motive devenise caducă prin trecerea a 2 ani până la adoptare, această analiză nu satisface, în opinia autorului excepției de neconstituționalitate, exigențele constituționale și legale, întrucât are un caracter formal, fără acoperire reală, estimând că numărul de cereri nu va fi mai mare de 10.000, iar valoarea despăgubirilor ce ar putea fi acordate de către instanțele de judecată pentru prejudiciul material suferit nu va depăși 33.000 lei de persoană. Or, pe de o parte, până în luna ianuarie 2010, după 6 luni de aplicare a legii, doar pe rolul Tribunalului Constanța există 600 de cauze cu un asemenea obiect, putându-se estima că numărul va ajunge la 3.600 la sfârșitul perioadei de 3 ani, la nivelul unui singur județ, iar pe de altă parte, instanțele judecătorești — în lipsa unor criterii legale de cuantificare a despăgubirilor — au obligat statul la plata de despăgubiri de zeci de ori mai mari, în valoare de 600.000 euro.

2. Referitor la încălcarea dispozițiilor art. 148 alin. (2) din Constituție, autorul excepției de neconstituționalitate arată că art. 104 din Tratatul de la Maastricht, instituind Uniunea Europeană (tratat care a devenit parte a dreptului intern „prin Legea nr. 154/2005”), reglementează o anumită disciplină bugetară, impunând statelor membre o obligație generală, aceea de a evita deficitele publice excesive. Raportul dintre datoria publică și produsul intern brut (PIB) nu trebuie să depășească „valorile de referință” stabilite prin Protocol (anexă la Tratat), respectiv 3% pentru raportul dintre deficitul public prevăzut sau real și PIB. Or, având în vedere că prin Legea bugetului de stat pe anul 2010 nr. 11/2010 deficitul bugetar s-a stabilit la 35.024,1 milioane lei și că estimarea minimală este de peste 150.000 de cereri de chemare în judecată (3.600 x 42 județe) în cei 3 ani de aplicare și presupunând că fiecare beneficiar va primi în medie 30.000 euro, efortul bugetar va fi de 1,5 miliarde euro anual, respectiv 6 miliarde lei (aproximativ 1% din PIB). Acoperirea acestor sume nu se va putea face nici prin alocare de sume suplimentare de la Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, nici prin rectificări bugetare.

3. Privitor la încălcarea dispozițiilor art. 16 alin. (1) și (2) din Constituție, autorul excepției de neconstituționalitate arată că prin prevederile art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 221/2009 nu se realizează un tratament juridic unitar pentru persoanele care au suferit condamnări cu caracter politic sau măsuri administrative asimilate acestora, întrucât se produce o inechitate socială a reparației acordate cu titlu de prejudiciu moral în cadrul aceleiași categorii de beneficiari, în egală măsură având impact moral incontestabil „*privarea de libertate în locuri de detenție sau pentru efectuarea de cercetări*;

internarea în spitale de psihiatrie; stabilirea de domiciliu obligatoriu; strămutarea într-o altă localitate; deportarea în străinătate, după 23 august 1944, pentru motive politice; exmatricularea din școli, licee și facultăți; încetarea contractului de muncă sau retrogradarea, dispuse din motive politice”. Există o categorie de persoane care au fost persecutate de regimul politic și nu au beneficiat până la apariția Legii nr. 221/2009 de o minimă reparație morală, însă prin dispozițiile legale contestate se creează situația unei discriminări între cei condamnați politic și cei supuși unor măsuri administrative cu caracter politic, de vreme ce legiuitorul nu face distincția între situația în care s-a aflat o persoană supusă unui regim de detenție și situația în care s-a aflat o persoană asupra căreia s-a luat o măsură administrativă. Totodată, se creează discriminări între persoanele care au obținut o minimă reparație înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 221/2009 și cele care obțin aceste despăgubiri după acest moment.

Răspunderea statului trebuie să se facă în acord cu principiul proporționalității, iar posibilitatea compensării prejudiciului moral cu o sumă de bani stabilită cu titlu de daune morale are drept scop nu atât a repune victima într-o situație similară cu cea avută anterior, cât a-i procura satisfacția de ordin moral, susceptibilă mai mult de o recunoaștere a însăși măsurii luate asupra sa, ca fiind abuzivă, principiu urmărit de legiuitorul român atât prin Decretul-lege nr. 118/1990 și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 214/1999, cât și prin Legea nr. 221/2009.

În final arată că, referitor la daunele morale în general, sub aspectul cuantumului, statuând în echitate, astfel cum prevede art. 41 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a adoptat o poziție moderată prin acordarea unor sume rezonabile, cu titlu de reparație morală, invocând, cu titlu de exemplu, „Cauza Țarălungă, Cauza Temeșan sau Cauza Oancea”.

Tribunalul Constanța — Secția civilă consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens arată că dispozițiile Legii nr. 221/2009 nu generează discriminări, însă acestea ar putea fi produse de hotărârile judecătorești ce vor fi pronunțate în aplicarea acestei legi, în lipsa unor criterii de cuantificare a prejudiciului moral suferit de persoana vizată, prejudiciu care a fost lăsat de legiuitor la pură apreciere a judecătorului, astfel că lipsa de predictibilitate a practicii judiciare ar putea genera discriminări.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului, în punctele sale de vedere, apreciază că dispozițiile de lege criticate sunt constituționale. În acest sens arată că reglementarea dedusă controlului de constituționalitate se aplică tuturor celor aflați în situația prevăzută în ipoteza normelor legale, fără nicio discriminare pe considerente arbitrare.

În ceea ce privește critica de neconstituționalitate raportată la dispozițiile art. 138 alin. (5) din Constituție, apreciază că acestea privesc stabilirea surselor de finanțare, iar în baza acestui principiu constituțional, legile privind finanțele publice conțin prevederi care asigură luarea măsurilor necesare pentru aplicarea efectivă a acestuia în activitatea legislativă și executivă. Astfel, în vederea respectării repartizării veniturilor și a cheltuielilor, garanție a asigurării echilibrului bugetar, Legea nr. 500/2002 instituie obligația ca — în cazul în care se fac propuneri de elaborare a unor acte normative a căror aplicare atrage după sine micșorarea veniturilor sau majorarea cheltuielilor stabilite prin bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat și bugetele fondurilor speciale — inițiatorii, împreună cu Ministerul Finanțelor Publice, să prevadă și

mijloacele necesare acoperirii golurilor de venituri și sporul de cheltuieli, prin elaborarea fișei financiare care însoțește expunerea de motive, iar expunerea de motive la Legea nr. 221/2009 conține explicații privind impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (5 ani).

Referitor la critica de neconstituționalitate a art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 221/2009 față de dispozițiile art. 148 alin. (2) din Constituție, Avocatul Poporului apreciază că nu se poate reține încălcarea regulilor constituționale care consacră prioritatea reglementărilor comunitare cu caracter obligatoriu față de dispozițiile contrare din legile interne.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate, astfel cum rezultă din încheierea de sesizare, îl constituie prevederile art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 396 din 11 iunie 2009, prevederi care, la data sesizării Curții Constituționale, aveau următoarea redactare:

— Art. 5 alin. (1) lit. a): „(1) Orice persoană care a suferit condamnări cu caracter politic în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989 sau care a făcut obiectul unor măsuri administrative cu caracter politic, precum și, după decesul acestei persoane, soțul sau descendenții acesteia până la gradul al II-lea inclusiv pot solicita instanței de judecată, în termen de 3 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, obligarea statului la:

a) acordarea unor despăgubiri pentru prejudiciul moral suferit prin condamnare. La stabilirea cuantumului despăgubirilor se va ține seama și de măsurile reparatorii deja acordate persoanelor în cauză în temeiul Decretului-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat, cu modificările și completările ulterioare, și al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 214/1999, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 568/2001, cu modificările și completările ulterioare;”.

Ulterior sesizării Curții Constituționale, dispozițiile art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 221/2009 au fost modificate prin art. 1 pct. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, și pentru suspendarea aplicării unor dispoziții din titlul VII al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 446 din 1 iulie 2010, dispozițiile modificatoare având următoarea redactare:

„Art. 1. — Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989,

publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 396 din 11 iunie 2009, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 5 alineatul (1), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

«a) acordarea unor despăgubiri pentru prejudiciul moral suferit prin condamnare în cuantum de până la:

1. 10.000 de euro pentru persoana care a suferit condamnarea cu caracter politic în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989 sau care a făcut obiectul unor măsuri administrative cu caracter politic;

2. 5.000 de euro pentru soțul/soția și descendenții de gradul I;

3. 2.500 de euro pentru descendenții de gradul al II-lea;»”.

Curtea constată că art. I pct. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010 modifică și completează dispozițiile de lege criticate, prin introducerea a trei puncte ce stabilesc plafoane maxime ale cuantumului despăgubirilor, iar fraza a doua a art. 5 alin. (1) lit. a) din lege a fost preluată și completată prin art. I pct. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010 referitor la introducerea unui nou alineat al art. 5, și anume alin. (1)¹¹, cu următorul conținut: „(1)¹¹ La stabilirea cuantumului despăgubirilor prevăzute la alin. (1), instanța judecătorească va lua în considerare, fără a se limita la acestea, durata pedepsei privative de libertate, perioada de timp scursă de la condamnare și consecințele negative produse în plan fizic, psihic și social, precum și măsurile reparatorii deja acordate în temeiul Decretului-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat, și al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 214/1999 privind acordarea calității de luptător în rezistența anticomunistă persoanelor condamnate pentru infracțiuni săvârșite din motive politice persoanelor împotriva cărora au fost dispuse, din motive politice, măsuri administrative abuzive, precum și persoanelor care au participat la acțiuni de împotrivire cu arme și de răsturnare prin forță a regimului comunist instaurat în România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 568/2001, cu modificările și completările ulterioare.”

Potrivit art. 62 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010, dispozițiile de modificare și de completare se încorporează, de la data intrării lor în vigoare, în actul de bază, identificându-se cu acesta.

Prin Decizia Plenului Curții Constituționale nr. III/1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 259 din 9 noiembrie 1995, instanța de contencios constituțional a statuat că, în cazul în care, după invocarea unei excepții de neconstituționalitate în fața instanțelor judecătorești, prevederea legală supusă controlului a fost modificată, Curtea Constituțională se pronunță asupra constituționalității prevederii legale, în noua sa redactare, numai dacă soluția legislativă din legea modificată este, în principiu, aceeași cu cea dinaintea modificării.

Or, Curtea observă că dispozițiile art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 221/2009, astfel cum au fost modificate și completate prin art. I pct. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010, cuprind două soluții legislative distincte, și anume: pe de-o parte, teza întâi privind acordarea unor despăgubiri (soluție legislativă preluată și de dispozițiile modificatoare), iar pe de altă parte, teza a doua, adică pct. 1—3 ale lit. a), referitoare la plafonarea cuantumului acestor despăgubiri (soluție legislativă introdusă prin dispozițiile modificatoare).

Întrucât în cauza de față autorul excepției de neconstituționalitate critică soluția legislativă de acordare a

despăgubirilor [soluție cuprinsă și de dispozițiile art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 221/2009, în forma anterioară modificării], **Curtea constată că obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie, așadar, numai dispozițiile art. 5 alin. (1) lit. a) teza întâi din Legea nr. 221/2009, cu modificările și completările ulterioare, care au următorul cuprins: „(1) Orice persoană care a suferit condamnări cu caracter politic în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989 sau care a făcut obiectul unor măsuri administrative cu caracter politic, precum și, după decesul acestei persoane, soțul sau descendenții acesteia până la gradul al II-lea inclusiv pot solicita instanței de judecată, în termen de 3 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, obligarea statului la:**

a) acordarea unor despăgubiri pentru prejudiciul moral suferit prin condamnare [...]”.

De altfel, cea de-a doua soluție legislativă cuprinsă în art. 5 alin. (1) lit. a), astfel cum a fost modificat și completat prin art. I pct. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010 — adică pct. 1—3 referitoare la plafonarea cuantumului acestor despăgubiri —, a fost declarată neconstituțională prin Decizia nr. 1.354 din 20 octombrie 2010, nepublicată la data pronunțării prezentei decizii, prin care Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate ridicată direct de Avocatul Poporului și a constatat că dispozițiile art. I pct. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010 — prin care se plafonează despăgubirile prevăzute de art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 221/2009 — sunt neconstituționale, în raport cu criticile formulate.

Statul român, prin Ministerul Finanțelor Publice, în calitate de autor al excepției de neconstituționalitate, consideră că textul de lege criticat încalcă prevederile constituționale ale art. 16 alin. (1) și (2) privind egalitatea în drepturi, ale art. 111 alin. (1) privind informarea Parlamentului de către Guvern și celelalte organe ale administrației publice, ale art. 138 alin. (5) potrivit cărora „Nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare” și ale art. 148 alin. (2) privind integrarea în Uniunea Europeană.

Examinând excepția de neconstituționalitate ridicată, Curtea constată următoarele:

1. Cu privire la constituționalitatea procesului legislativ de adoptare a Legii nr. 221/2009

Curtea observă că proiectul de lege privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, al cărui inițiator este Guvernul, a fost transmis Senatului, ca primă Cameră sesizată, la data de 20 noiembrie 2007 și a fost adoptat de acesta la data de 12 mai 2008. Proiectul de lege adoptat de Senat a fost transmis Camerei Deputaților la data de 17 iunie 2008, fiind adoptat de aceasta, în calitate de Cameră decizională, la data de 12 mai 2009.

Potrivit fișei proiectului de lege, acesta a fost însoțit de expunerea de motive și de avizul favorabil al Consiliului Legislativ.

Legea privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, face parte din categoria legilor organice, fiind adoptată de Parlament cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituție, și nu a fost supusă controlului de constituționalitate *a priori*, conform art. 146 lit. a) din Constituție.

2. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate referitoare la încălcarea art. 111 alin. (1) și art. 138 alin. (5) din Constituție

Curtea constată că această critică este neîntemeiată, deoarece, așa cum a statuat în mod constant în jurisprudența sa, obligativitatea indicării sursei de finanțare pentru aprobarea cheltuielilor bugetare, prevăzută de art. 138 alin. (5) din Constituție, constituie un aspect distinct față de cel al lipsei

fondurilor pentru susținerea finanțării din punct de vedere bugetar. Astfel, prin Decizia nr. 1.093 din 15 octombrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 711 din 20 octombrie 2008, Curtea Constituțională a reținut că stabilirea sursei de finanțare și insuficiența resurselor financiare din sursa astfel stabilită sunt două aspecte diferite: primul aspect este legat de imperativele art. 138 alin. (5) din Constituție, iar al doilea nu are caracter constituțional, fiind o problemă exclusiv de oportunitate politică, ce privește, în esență, relațiile dintre Parlament și Guvern.

Totodată, dacă s-ar reține că lipsa precizării exprese a sursei de finanțare presupune, implicit, inexistența sursei de finanțare, aceasta ar echivala cu o prezumție fără suport constituțional, ceea ce este inadmisibil. Prin Decizia nr. 515 din 24 noiembrie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.195 din 14 decembrie 2004, Curtea a statuat că finanțarea cheltuielilor bugetare se face din surse financiare alocate în buget și că majorarea unor cheltuieli se finanțează fie prin suplimentarea alocațiilor bugetare din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, fie prin rectificarea bugetară.

De asemenea, Curtea reține că, în cadrul raporturilor constituționale dintre Guvern și Parlament, problemele referitoare la fundamentarea și susținerea unor reglementări în diferite domenii de activitate, cu implicații financiare profunde, au o semnificație aparte. Astfel, potrivit art. 111 alin. (1) teza a doua din Constituție, „În cazul în care o inițiativă legislativă implică modificarea prevederilor bugetului de stat sau a bugetului asigurărilor sociale de stat, solicitarea informării este obligatorie.”

În conformitate cu art. 30 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 24/2000, republicată, „Proiectele de acte normative trebuie însoțite de următoarele documente de motivare: a) expuneri de motive — în cazul proiectelor de legi și al propunerilor legislative [...]”.

În cazul de față, Curtea observă că Guvernul și-a exercitat inițiativa legislativă prin transmiterea proiectului de lege, însoțit de expunerea de motive, care, la secțiunea a 4-a — *Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung*, conține informații referitoare la efectele financiare asupra bugetului general consolidat, și anume la modificări ale cheltuielilor bugetare, precum și la calculele privind fundamentarea acestor modificări. Pe de altă parte, așa cum menționa și Avocatul Poporului în punctul de vedere transmis Curții Constituționale, Legea nr. 500/2002 instituie obligația ca, în cazul în care se fac propuneri de elaborare a unor acte normative a căror aplicare atrage după sine micșorarea veniturilor sau majorarea cheltuielilor stabilite prin bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat și bugetele fondurilor speciale, inițiatorii, împreună cu Ministerul Finanțelor Publice, să prevadă și mijloacele necesare acoperirii golurilor de venituri și sporul de cheltuieli prin elaborarea fișei financiare care însoțește expunerea de motive. Or, expunerea de motive a Legii nr. 221/2009 conține explicații privind impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (5 ani).

Prin urmare, Curtea constată că au fost îndeplinite cerințele prevăzute de art. 111 alin. (1) și art. 138 alin. (5) din Constituție în ceea ce privește adoptarea Legii nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989.

Referitor la susținerea autorului excepției de neconstituționalitate în sensul că analiza Guvernului cuprinsă în expunerea de motive este nerealistă, deoarece estimează că numărul de cereri nu va fi mai mare de 10.000 (în realitate, doar pe rolul Tribunalului Constanța existând 600 de cauze cu un asemenea obiect, numărul urmând să ajungă la 3.600, la

sfârșitul perioadei de 3 ani), iar valoarea despăgubirilor ce ar putea fi acordate de către instanțele de judecată nu va depăși 33.000 lei de persoană (în realitate, instanțele judecătorești acordând despăgubiri de zeci de ori mai mari, în valoare de 600.000 euro), Curtea constată că acestea nu pot constitui motive de neconstituționalitate a legii, întrucât evaluarea preliminară a impactului financiar este realizată, în mod firesc, de inițiatorul proiectului de act normativ, fără ca instanța de contencios constituțional să poată verifica certitudinea datelor cuprinse în această evaluare.

3. Referitor la pretinsa încălcare a „art. 104 din Tratatul de la Maastricht”

Curtea observă, în primul rând, că începând cu 1 decembrie 2009, data intrării în vigoare a Tratatului de la Lisabona, dispozițiile art. 104 din Tratatul de la Maastricht privind evitarea deficitelor publice excesive au fost preluate în art. 126 (ex-art. 104 TCE) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, versiunea consolidată, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. C83 din 30 martie 2010.

În al doilea rând, Curtea reține că art. 148 alin. (2) din Constituție consacră principiul priorității dreptului comunitar față de dreptul intern, întrucât prevede că „*tratatele constitutive ale Uniunii Europene*” și „*celelalte reglementări comunitare cu caracter obligatoriu*” au prioritate față de „*dispozițiile contrare din legile interne*”.

Curtea constată că nu este competentă să analizeze conformitatea unei prevederi din dreptul național cu dispoziții din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, prin prisma art. 148 alin. (2) din Constituție, astfel cum solicită autorul excepției de neconstituționalitate. Critica privește astfel aspecte ce țin de aplicarea legii, ceea ce nu intră în competența de soluționare a Curții Constituționale, ci a instanțelor judecătorești, care, din oficiu sau la cererea părții, pot formula o întrebare preliminară adresată Curții de Justiție a Uniunii Europene potrivit art. 267 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. În același sens s-a pronunțat Curtea Constituțională și prin Decizia nr. 137 din 25 februarie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 182 din 22 martie 2010.

4. În ceea ce privește celelalte critici de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele:

Legiuitorul român a acordat o atenție deosebită reglementărilor referitoare la reparațiile pentru suferințele cauzate de regimul comunist din perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, având în vedere voința noului stat democratic instaurat în decembrie 1989 de a recunoaște și de a condamna aceste fapte. În acest sens au fost inițiate și adoptate reglementări privind: 1. restituirea bunurilor mobile și imobile preluate abuziv și, în măsura în care acest lucru nu mai este posibil, acordarea de compensații pentru acestea; 2. reabilitarea celor condamnați din motive politice; 3. acordarea de indemnizații, de despăgubiri pentru daunele morale suferite și de alte drepturi.

Reglementările adoptate au ținut seama de rezoluțiile Adunării Parlamentare a Consiliului Europei nr. 1.096 (1996) intitulată „*Măsurile de eliminare a moștenirii fostelor sisteme totalitare comuniste*” și nr. 1.481 (2006) intitulată „*Necesitatea condamnării internaționale a crimelor comise de regimul comunist*”. Potrivit acestor acte cu caracter de recomandare pentru statele membre ale Consiliului Europei (la care România a aderat prin Legea nr. 64/1993 pentru aderarea României la Statutul Consiliului Europei, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 238 din 4 octombrie 1993), având în vedere încălcarea drepturilor omului de către regimul comunist, este necesar ca persoanele nevinovate care au fost persecutate pentru fapte care ar fi considerate legale într-o societate democratică să fie reabilite, să le fie restituite proprietățile confiscate (sau să primească compensații, dacă acest lucru nu

mai este posibil) și, atât timp cât victimele regimului comunist sau familiile lor mai sunt în viață, să poată primi compensații pentru daunele morale suferite.

4.1. În materia restituirilor au fost adoptate mai multe acte normative privind retrocedarea bunurilor imobile confiscate sau naționalizate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989. Astfel, prin Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1 din 5 ianuarie 1998, cu modificările și completările ulterioare, s-a recunoscut dreptul la restituirea terenurilor, iar prin Legea nr. 1/2000 pentru restituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 8 din 12 ianuarie 2000, cu modificările și completările ulterioare, s-a recunoscut dreptul la despăgubiri în caz de imposibilitate a restituirii integrale în natură. Totodată, prin Legea nr. 112/1995 pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe, trecute în proprietatea statului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 279 din 29 noiembrie 1995, cu modificările ulterioare, apoi prin Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 798 din 2 septembrie 2005, cu modificările și completările ulterioare, a fost stabilit dreptul la restituire în natură, iar în măsura în care aceasta nu este posibilă, dreptul la măsuri reparatorii prin echivalent, asupra imobilelor preluate abuziv de stat în perioada comunistă. Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 653 din 22 iulie 2005, cu modificările și completările ulterioare, a unit procedurile administrative de restituire a bunurilor vizate de legele menționate mai sus.

De asemenea, cetățenii aparținând minorităților naționale au beneficiat de reglementări speciale în materia restituirii proprietăților, potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 83/1999 privind restituirea unor bunuri imobile care au aparținut comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 797 din 1 septembrie 2005.

Având în vedere toate aceste reglementări, Curtea constată că statul a creat cadrul legislativ care să garanteze realizarea dreptului la restituire, indiferent dacă este vorba despre o restituire în natură sau despre acordarea unei despăgubiri în caz de imposibilitate a restituirii în natură.

4.2. În ceea ce privește reabilitarea persoanelor condamnate din motive politice — prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 214/1999 privind acordarea calității de luptător în rezistența anticomunistă persoanelor condamnate pentru infracțiuni săvârșite din motive politice, persoanelor împotriva cărora au fost dispuse, din motive politice, măsuri administrative abuzive, precum și persoanelor care au participat la acțiuni de împotrivire cu arme și de răsturnare prin forță a regimului comunist instaurat în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 650 din 30 decembrie 1999, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 568/2001, cu modificările și completările ulterioare — s-a recunoscut calitatea de luptător în rezistența anticomunistă persoanelor condamnate pentru infracțiuni săvârșite din motive politice sau supuse, din motive politice, unor măsuri administrative abuzive în perioada 6 martie 1945—14 decembrie 1989, decizia pentru constatarea calității de luptător în rezistența anticomunistă putând fi folosită ca probă în fața instituțiilor abilitate, în ceea ce privește aprecierea caracterului politic al infracțiunilor a căror săvârșire a atras măsura confiscării bunurilor. Totodată, potrivit acestui act normativ, hotărârile de condamnare pentru infracțiuni săvârșite

din motive politice nu pot fi invocate împotriva persoanelor care au dobândit calitatea de luptător în rezistența anticomunistă.

4.3. În materia acordării altor drepturi persoanelor persecutate de regimul comunist, Curtea constată că există o serie de acte normative cu caracter reparatoriu pentru anumite categorii de persoane care au avut de suferit atât din punct de vedere moral, cât și social, ca urmare a persecuției politice la care au fost supuse în regimul comunist, legiuitorul fiind preocupat constant de îmbunătățirea legislației cu caracter reparatoriu pentru persoanele persecutate din motive politice și etnice. Edificatoare în acest sens sunt: prevederile Decretului-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 631 din 23 septembrie 2009, prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 214/1999, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 568/2001, cu modificările și completările ulterioare, prevederile Legii nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989.

Aceste acte normative stabilesc o serie de drepturi, cum ar fi: dreptul la o indemnizație lunară de 200 lei pentru fiecare an de detenție, strămutare în alte localități, deportare în străinătate sau prizonierat; dreptul la o indemnizație lunară de 100 lei pentru fiecare an de internare abuzivă în spitalele de psihiatrie sau de domiciliu obligatoriu (art. 4 din Decretul-lege nr. 118/1990); scutire de plata impozitelor și a taxelor locale; asistență medicală și medicamente, în mod gratuit și prioritar, atât în tratament ambulatoriu, cât și pe timpul spitalizărilor; transport urban gratuit cu mijloacele de transport în comun aparținând societăților cu capital de stat sau privat (autobuz, troleibuz, tramvai, metrou); douăsprezece călătorii gratuite, anual, pe calea ferată română, la clasa I, pe toate categoriile de trenuri de persoane, cu mijloace de transport auto sau cu mijloace de transport fluviale (art. 8 din Decretul-lege nr. 118/1990); soțul (soția) celui decedat, din categoria celor dispăruți sau exterminați în timpul detenției, internați abuziv în spitale de psihiatrie, deportați, prizonieri sau cărora li s-a stabilit domiciliu obligatoriu, precum și soțul (soția) celui decedat după ieșirea din închisoare, din spitalul de psihiatrie, după întoarcerea din strămutare, din deportare, din prizonierat sau după încetarea măsurii de stabilire a domiciliului obligatoriu au dreptul la o indemnizație lunară de 200 lei, neimpozabilă, dacă ulterior nu s-au recăsătorit (art. 5 din Decretul-lege nr. 118/1990); despăgubiri pentru prejudiciul moral suferit prin condamnare [art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 221/2009]; despăgubiri reprezentând echivalentul valorii bunurilor confiscate prin hotărâre de condamnare sau ca efect al măsurii administrative, dacă bunurile respective nu i-au fost restituite sau nu a obținut despăgubiri prin echivalent în condițiile Legii nr. 10/2001 [art. 5 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 221/2009]; repunerea în drepturi, în cazul în care prin hotărârea judecătorească de condamnare s-a dispus decăderea din drepturi sau degradarea militară [art. 5 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 221/2009].

Curtea constată că scopul acordării de despăgubiri pentru daunele morale suferite de persoanele persecutate în perioada comunistă este nu atât repararea prejudiciului suferit, prin repunerea persoanei persecutate într-o situație similară cu cea avută anterior — ceea ce este și imposibil, ci finalitatea instituirii acestei norme reparatorii este de a produce o satisfacție de ordin moral, prin înseși recunoașterea și condamnarea măsurii contrare drepturilor omului, principiu care reiese din actele normative interne, fiind în deplină concordanță cu recomandările Adunării Parlamentare a Consiliului Europei.

Curtea apreciază că nu poate exista decât o obligație „morală” a statului de a acorda despăgubiri persoanelor persecutate în perioada comunistă. De altfel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, prin Hotărârea din 12 mai 2009 în Cauza *Ernewein și alții împotriva Germaniei* și prin Hotărârea din 2 februarie 2010 în Cauza *Klaus și Iouri Kiladze contra Georgiei*, că dispozițiile Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale nu impun statelor membre nicio obligație specifică de a repara nedreptățile sau daunele cauzate de predecesorii lor. Totodată, instanța de la Strasbourg are o jurisprudență constantă în sensul că art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție nu garantează dreptul de a dobândi un bun (Hotărârea din 23 noiembrie 1983 în Cauza *Van der Mussele contra Belgiei*, Hotărârea din 9 octombrie 2003 în Cauza *Slivenko contra Letoniei*, Hotărârea din 18 februarie 2009 în Cauza *Andrejeva contra Letoniei*). Referindu-se la problema restituirii bunurilor confiscate de către stat, aceeași Curte a stabilit că nu se poate interpreta că ar exista vreo obligație generală a statului de a restitui proprietăți care au fost expropriate înainte de ratificarea Convenției ori că ar exista posibilitatea impunerii unor restricții asupra libertății statelor de a stabili scopul și condițiile oricărei restituiri către foștii proprietari. (Hotărârea din 28 septembrie 2004 în Cauza *Kopecký contra Slovaciei*, Hotărârea din 4 martie 2003 în Cauza *Jantner contra Slovaciei*, Decizia asupra admisibilității din 13 decembrie 2005 în Cauza *Bergauer și alții contra Cehiei*). În materia reglementărilor privind reabilitarea, restituirea proprietăților confiscate sau acordarea de compensații pentru acestea, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că statele contractante au o largă marjă de apreciere în stabilirea măsurilor specifice de implementare a politicilor sociale și economice, a condițiilor de acordare a despăgubirilor (Hotărârea din 23 noiembrie 2000 în Cauza *Ex-Regele Greciei și alții contra Greciei*).

În același sens, s-a pronunțat și Curtea Constituțională a Ungariei, prin Hotărârea nr. 1 din 8 februarie 1995, stabilind că măsura compensării prevăzută de Actul nr. XXXII din 1992, care reglementa acordarea de despăgubiri pentru daune morale persoanelor condamnate politic în perioada comunistă, nu este luată pe baza existenței unei obligații legale care își are izvorul în trecut, ci statul a acordat aceste compensații în echitate, astfel încât nicio persoană nu poate avea un drept substanțial la despăgubiri pentru daune morale.

Prin urmare, Curtea constată că, *a fortiori*, nu se poate concluziona că în materia despăgubirilor pentru daunele morale suferite de foștii deținuți politici în perioada comunistă ar exista vreo obligație a statului de a le acorda și, cu toate acestea, legiuitorul român de după 22 decembrie 1989 a adoptat 2 acte normative, Decretul-lege nr. 118/1990 și Legea nr. 221/2009, având acest scop.

Este adevărat că acordarea de despăgubiri pentru daune morale este la libera apreciere a legiuitorului, care — în temeiul art. 61 din Legea fundamentală, potrivit căruia „*Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării*” — este competent să stabilească condițiile și criteriile de acordare a acestui drept. Însă, **Parlamentul, elaborând politica legislativă a țării, este în măsură să opteze pentru adoptarea oricărei soluții legislative de acordare a unor măsuri reparatorii celor îndreptățiți pentru daunele suferite în perioada comunistă, dar cu respectarea prevederilor și principiilor Constituției.**

Analizând însă prevederile actelor normative incidente în materia despăgubirilor pentru daune morale suferite de persoanele persecutate din motive politice în perioada comunistă, Curtea constată că există două norme juridice — art. 4 din Decretul-lege nr. 118/1990 și art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 221/2009 — cu aceeași finalitate, și anume acordarea

unor sume de bani persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri. Astfel, potrivit art. 4 alin. (1) din Decretul-lege nr. 118/1990, „*Persoanele care s-au aflat în situațiile prevăzute la art. 1 alin. (1) lit. a), b) și e) și alin. (2) au dreptul la o indemnizație lunară de 200 lei pentru fiecare an de detenție, strămutare în alte localități, deportare în străinătate sau prizonierat, indiferent dacă sunt sau nu sunt pensionate*”, iar potrivit alin. (2) „*Persoanele care s-au aflat în una dintre situațiile prevăzute la art. 1 alin. (1) lit. c) și d) au dreptul la o indemnizație lunară de 100 lei pentru fiecare an de internare abuzivă în spitalele de psihiatrie sau de domiciliu obligatoriu, indiferent dacă sunt sau nu sunt pensionate.*” Cuantumul acestor indemnizații a fost actualizat periodic, ținându-se cont de creșterea inflației și a indicelui prețurilor de consum care au condus la scăderea puterii de cumpărare a acestei categorii de persoane. Potrivit art. 5 alin. (1) lit. a) teza întâi din Legea nr. 221/2009, „*Orice persoană care a suferit condamnări cu caracter politic în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989 sau care a făcut obiectul unor măsuri administrative cu caracter politic, precum și, după decesul acestei persoane, soțul sau descendenții acesteia până la gradul al II-lea inclusiv pot solicita instanței de judecată, în termen de 3 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, obligarea statului la: [...] a) acordarea unor despăgubiri pentru prejudiciul moral suferit prin condamnare[...]*”.

În expunerea de motive la Legea nr. 221/2009 se arată că „*În ceea ce privește prejudiciul moral suferit, [...] pot exista situații în care măsurile reparatorii cu caracter pecuniar prevăzute de către Decretul-lege nr. 118/1990 [...] să nu fie suficiente în raport cu suferința deosebită resimțită de persoanele care au fost victimele unor măsuri abuzive ale regimului comunist*”. Or, Curtea constată că această justificare nu poate sta la baza instituirii unei noi norme juridice — art. 5 lit. a) din Legea nr. 221/2009, cu scop identic celui prevăzut de art. 4 din Decretul-lege nr. 118/1990, diferența constând doar în modalitatea de plată — adică *prestații lunare*, până la sfârșitul vieții, în cazul art. 4 din Decretul-lege nr. 118/1990 și o *sumă globală*, în cazul art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 221/2009. Totodată, Curtea observă că dispozițiile de lege criticate instituie, pentru prima dată, posibilitatea ca moștenitorii de până la gradul II ai persoanei persecutate să beneficieze de despăgubiri morale.

Curtea reține, de asemenea, că despăgubirile pentru daunele morale suferite în perioada comunistă trebuie să fie drepte, echitabile, rezonabile și proporționale cu gravitatea și suferințele produse prin aceste condamnări sau măsuri administrative. Or, despăgubirile prevăzute de dispozițiile de lege criticate, având același scop ca și indemnizația prevăzută de art. 4 din Decretul-lege nr. 118/1990, nu pot fi considerate drepte, echitabile și rezonabile. Pe de altă parte, prin introducerea posibilității moștenitorilor de gradul II de a beneficia de despăgubiri pentru daune morale suferite de persoanele persecutate de regimul comunist, legiuitorul s-a îndepărtat de la principiile care guvernează acordarea acestor despăgubiri, și anume cel al echității și dreptății. Astfel, prin prevederea de lege criticată se diluează scopul pentru care au fost introduse aceste despăgubiri, întrucât nu se poate considera că moștenitorii de gradul II au aceeași îndreptățire la despăgubiri pentru daune morale suferite în perioada comunistă de predecesorul lor, ca și acesta din urmă.

Prin Decretul-lege nr. 118/1990, legiuitorul a stabilit condițiile și cuantumul indemnizațiilor lunare, astfel încât intervenția sa prin art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 221/2009, după 20 ani de la adoptarea primei reglementări cu același obiect, aduce atingere valorii supreme de *dreptate*, una dintre valorile esențiale ale statului de drept, astfel cum este proclamată în

prevederile art. 1 alin. (3) din Constituție. Totodată, astfel cum a statuat și Curtea Europeană a Drepturilor Omului, tot în domeniul măsurilor reparatorii, însă în ceea ce privește restituirile de bunuri, este necesar a se face în așa fel încât atenuarea vechilor violări să nu creeze noi nedreptăți (Hotărârea din 5 noiembrie 2002 în Cauza *Pincová și Pinc contra Cehiei*, Hotărârea din 7 octombrie 2009 în Cauza *Padalevičius contra Lituaniei*). De asemenea, nu s-ar putea susține că prin adoptarea art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 221/2009, persoanele în cauză ar putea avea o „speranță legitimă” (astfel cum este consacrată în jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului) la acordarea despăgubirilor morale, întrucât, așa cum a statuat instanța de la Strasbourg — de exemplu, prin Hotărârea din 28 septembrie 2004 în Cauza *Kopecký contra Slovaciei* —, atunci când există o dispută asupra corectei aplicări a legii interne și atunci când cererile reclamantilor sunt respinse în mod irevocabil de instanțele naționale, nu se poate vorbi despre o „speranță legitimă” în dobândirea proprietății. Totodată, prin Decizia asupra admisibilității din 2 decembrie 2008 în Cauza *Slavov și alții contra Bulgariei*, instanța de contencios al drepturilor omului a acordat o „importanță deosebită faptului că dispoziția de lege referitoare la obținerea compensațiilor a fost anulată nu ca urmare a unui mecanism ad-hoc, extraordinar, ci ca rezultat al unei operațiuni normale, pe calea exercitării controlului de constituționalitate al acesteia”, ceea ce a condus la concluzia Curții în sensul că reclamații nu au putut dobândi o „speranță legitimă” în obținerea compensațiilor respective.

Curtea reține că și alte state din Europa au reglementări având ca scop acordarea de despăgubiri pentru daunele morale suferite de foștii deținuți politici, modalitatea de plată a acestora fiind de două feluri: ori prestații lunare (de exemplu, în Bulgaria, pentru cei deținuți în tabere sau lagăre de muncă, este prevăzută suma de 1.500 leva/lună, dar nu mai mult de 50.000 leva total; pentru cei cărora li s-a impus domiciliu forțat sau au fost internați în alte localități — 800 leva/lună, dar nu mai mult de 25.000 leva total; elevii și studenții care au fost siliți să abandoneze studiile — 10.000 leva), ori o sumă globală (de exemplu, în Cehia, pentru prizonierii politici care s-au aflat în această situație cel puțin un an calendaristic, legiuitorul a stabilit o sumă compensatorie de 120.000 coroane, iar pentru fiecare lună de prizonierat în plus, 1.000 coroane, iar soții supraviețuitori și urmașii au dreptul la jumătate din sumele prevăzute); în Lituania, a fost prevăzută suma de 20.000 litas (aproximativ 5.800 euro) pentru urmașii participanților la mișcarea de rezistență, morți în luptă, în detenție sau în timpul interogatoriilor, 15.000 litas (aproximativ 4.350 euro) familiilor celor care au participat voluntari necombatanți în mișcarea de rezistență, morți în timpul detenției sau interogatoriilor, 12.000 litas (aproximativ 3.480 euro) familiilor participanților necombatanți în mișcarea de rezistență ucși sau morți în timpul detenției după punerea în aplicare a sentinței.

Având în vedere toate aceste considerente, Curtea constată că acordarea de despăgubiri pentru daunele morale suferite de foștii deținuți politici, astfel cum a fost reglementată prin art. 5 alin. (1) lit. a) teza întâi din Legea nr. 221/2009, contravine art. 1 alin. (3) din Legea fundamentală privind statul de drept, democratic și social, în care *dreptatea este valoarea supremă*.

Totodată, în temeiul dispozițiilor constituționale ale art. 142 alin. (1), potrivit cărora „*Curtea Constituțională este garantul supremației Constituției*”, și al art. 1 alin. (5) din Constituție, potrivit căruia „*În România, respectarea [...] legilor este obligatorie*”, Curtea constată că reglementarea criticată încalcă și normele de tehnică legislativă, prin crearea unor situații de incoerență și instabilitate, contrare prevederilor Legii nr. 24/2000, republicată.

Astfel, potrivit art. 2 alin. (1) din acest act normativ, tehnica legislativă asigură sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ, iar art. 14 — „*Unicitatea reglementării în materie*” prevede că reglementările de același nivel și având același obiect se cuprind într-un singur act normativ. În același sens, art. 16, cu denumirea marginală „*Evitarea paralelismelor*”, stabilește că în procesul de legiferare este interzisă instituirea acelorași reglementări în două sau mai multe acte normative, iar în cazul existenței unor paralelisme, acestea vor fi înlăturate fie prin abrogare, fie prin concentrarea materiei în reglementări unice.

Or, Curtea observă că — în domeniul acordării de despăgubiri pentru daunele morale persoanelor persecutate din motive politice în perioada comunistă — există reglementări paralele, și anume, pe de o parte, Decretul-lege nr. 118/1990, republicat, și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 214/1999, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 568/2001, cu modificările și completările ulterioare, iar, pe de altă parte, Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989.

De asemenea, potrivit prevederilor art. 3 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, republicată, „*Normele de tehnică legislativă sunt obligatorii la elaborarea proiectelor de lege de către Guvern [...]*”, iar art. 6 alin. (1) — „*Conținutul și fundamentarea soluțiilor legislative*” prevede că reglementările cuprinse în actul normativ „*trebuie să fie temeinic fundamentate, luându-se în considerare interesul social, politica legislativă a statului român și cerințele corelării cu ansamblul reglementărilor interne, precum și ale armonizării legislației naționale cu legislația comunitară și cu tratatele internaționale la care România este parte*”. Or, Curtea constată că reglementarea criticată nu respectă aceste reguli de tehnică legislativă, bazându-se doar pe afirmația din Expunerea de motive a Legii nr. 221/2009, în sensul că „*pot exista situații în care măsurile reparatorii cu caracter pecuniar prevăzute de către Decretul-lege nr. 118/1990 să nu fie suficiente în raport cu suferința deosebită*.” Așa cum a arătat Curtea, aceste despăgubiri sunt menite a produce satisfacția morală a recunoașterii faptelor nelegale, a încălcărilor drepturilor omului, comise în perioada comunistă, iar nu a compensa în bani suferința persoanelor persecutate. Prin urmare, reglementarea criticată nu a fost temeinic fundamentată.

Totodată, textul de lege criticat, astfel cum este redactat, fiind prea vag, încalcă și regulile referitoare la precizia și claritatea normei juridice. Astfel, lipsa de claritate și previzibilitatea dispozițiilor art. 5 alin. (1) lit. a) referitoare la acordarea despăgubirilor din Legea nr. 221/2009 a condus la aplicarea incoerentă a acestora, instanțele de judecată acordând despăgubiri în valoare de până la 600.000 euro, ceea ce reprezintă o aplicare excesivă și nerezonabilă. Chiar dacă prin art. 1 pct. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010 s-au introdus niște criterii minime de acordare a despăgubirilor, și anume durata pedepsei privative de libertate, perioada de timp scursă de la condamnare și consecințele negative produse în plan fizic, psihic și social, precum și măsurile reparatorii deja acordate în temeiul Decretului-lege nr. 118/1990 și Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 214/1999, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 568/2001, cu modificările și completările ulterioare, Curtea constată că acestea sunt insuficiente pentru a putea caracteriza norma legală ca fiind clară și previzibilă. Principiul legalității presupune, de asemenea, existența unor norme de drept intern suficient de accesibile, precise și previzibile în aplicarea lor, astfel cum reiese și din jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului (Hotărârea din 5 ianuarie 2000 în Cauza *Beyeler contra Italiei*, Hotărârea din 23 noiembrie 2000 în Cauza *Ex-Regele Greciei și alții contra Greciei*, Hotărârea din 8 iulie 2008 în Cauza *Fener Rum Patrikliği contra Turciei*).

Curtea observă că în materia reparațiilor trebuie să existe o legislație clară, precisă, adecvată, proporțională care să nu dea naștere la interpretări și aplicări diferite ale instanțelor de judecată, ceea ce ar putea conduce la constatări ale violării drepturilor omului de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Această problemă a legislației incoerente și ineficiente a României în materia restituirilor a fost menționată și de Curtea Europeană a Drepturilor Omului prin Hotărârea din 9 decembrie 2008, în *Cauza Viașu împotriva României*. Cu acel prilej, Curtea a constatat că Legea nr. 1/2000 a suferit atât de multe modificări ca număr și conținut, încât precizia și previzibilitatea cerute de noțiunea de „legalitate” au fost grav atinse.

Ținând cont de toate aceste considerente, Curtea constată că dispozițiile art. 5 alin. (1) lit. a) teza întâi din Legea nr. 221/2009, cu modificările și completările ulterioare, contravin prevederilor art. 1 alin. (3) și (5) din Legea fundamentală.

5. Având în vedere că dispozițiile art. 5 alin. (1) din Legea nr. 221/2009, introduse prin art. I pct. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010, fac trimitere în mod expres la

prevederile alin. (1) din același articol, Curtea constată că trimiterea la lit. a) a alin. (1) al art. 5 din lege rămân fără obiect, prin declararea art. 5 alin. (1) lit. a) teza întâi din Legea nr. 221/2009 ca fiind neconstituțional.

6. În final, Curtea consideră că, așa cum a statuat în jurisprudența sa (a se vedea Decizia nr. 415 din 14 aprilie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 294 din 5 mai 2010), atât Parlamentul, cât și Guvernul, respectiv autoritățile și instituțiile publice urmează să respecte cele stabilite de Curtea Constituțională în considerentele și dispozitivul prezentei decizii.

În conformitate cu prevederile art. 147 alin. (1) din Constituție, „Dispozițiile din legile [...] constatate ca fiind neconstituționale își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul [...], după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.”

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit.d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, în unanimitate,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Statul român, prin Ministerul Finanțelor Publice — Direcția Generală a Finanțelor Publice Constanța, în dosarele nr. 554/118/2010, nr. 2.330/118/2010, nr. 11.506/118/2009, nr. 13.501/118/2009, nr. 7.659/118/2009, nr. 14.415/118/2009, nr. 1.807/118/2010, nr. 1.655/118/2010, nr. 1.631/118/2010, nr. 1.630/118/2010, nr. 1.632/118/2010, nr. 14.187/118/2009, nr. 14.371/118/2009, nr. 11.538/118/2009, nr. 12.125/118/2009, nr. 14.338/118/2009, nr. 686/118/2010, nr. 1.628/118/2010, nr. 2.340/118/2010, nr. 2.162/118/2010, nr. 1.993/118/2010, nr. 2.091/118/2010, nr. 2.089/118/2010, nr. 2.066/118/2010, nr. 2.097/118/2010, nr. 1.900/118/2010, nr. 1.627/118/2010, nr. 1.899/118/2010, nr. 506/118/2010, nr. 1.639/118/2010, nr. 1.817/118/2010, nr. 558/118/2010, nr. 456/118/2010, nr. 557/118/2010, nr. 635/118/2010, nr. 1.811/118/2010, nr. 12.983/118/2009, nr. 13.077/118/2009, nr. 12.979/118/2009, nr. 13.428/118/2009, nr. 11.031/118/2009, nr. 11.032/118/2009, nr. 1.910/118/2010, nr. 10.947/118/2009, nr. 14.185/118/2009, nr. 14.191/118/2009, nr. 11.597/118/2009, nr. 78/118/2010, nr. 2.175/118/2010, nr. 1.991/118/2010, nr. 2.407/118/2010, nr. 2.345/118/2010, nr. 1.985/118/2010, nr. 2.165/118/2010, nr. 2.417/118/2010, nr. 2.056/118/2010, nr. 1.990/118/2010, nr. 11.252/118/2009, nr. 11.248/118/2009, nr. 14.139/118/2009, nr. 1.868/118/2010, nr. 13.590/118/2009, nr. 1.462/118/2010, nr. 1.465/118/2010, nr. 13.890/118/2009, nr. 1.473/118/2010, nr. 1.477/118/2010, nr. 249/118/2010, nr. 354/118/2010, nr. 397/118/2010, nr. 1.537/118/2010, nr. 638/118/2010, nr. 1.452/118/2010, nr. 1.455/118/2010, nr. 13.870/118/2009, nr. 1.903/118/2010, nr. 1.576/118/2010, nr. 1.909/118/2010, nr. 394/118/2010, nr. 14.145/118/2009, nr. 13.876/118/2009, nr. 14.342/118/2009, nr. 1.472/118/2010, nr. 13.589/118/2009, nr. 1.378/118/2010, nr. 1.375/118/2010, nr. 349/118/2010, nr. 13.879/118/2010, nr. 1.380/118/2010, nr. 12.957/118/2010, nr. 12.729/118/2009, nr. 2.463/118/2010, nr. 1.905/118/2010, nr. 2.457/118/2010, nr. 12.710/118/2009, nr. 2.095/118/2010, nr. 27/118/2010, nr. 33/118/2010, nr. 14.410/118/2009, nr. 13.902/118/2009, nr. 13.640/118/2009, nr. 13.641/118/2009, nr. 9.779/118/2009, nr. 13.897/118/2009, nr. 14.311/118/2009, nr. 1.708/118/2010, nr. 1.756/118/2010, nr. 1.808/118/2010, nr. 14.242/118/2009, nr. 13.078/118/2009, nr. 13.088/118/2009, nr. 14.241/118/2009, nr. 14.218/118/2009, nr. 2.736/118/2010, nr. 2.916/118/2010, nr. 3.122/118/2010, nr. 10.072/118/2009, nr. 2.510/118/2010, nr. 2.869/118/2010, nr. 2.915/118/2010, nr. 2.913/118/2010, nr. 1.629/118/2010, nr. 2.858/118/2010, nr. 1.654/118/2010, nr. 2.235/118/2010, nr. 2.727/118/2010, nr. 2.729/118/2010, nr. 2.344/118/2010, nr. 29/118/2010, nr. 2.231/118/2010, nr. 2.420/118/2010, nr. 51/118/2010, nr. 31/118/2010, nr. 11.306/118/2009, nr. 11.303/118/2010, nr. 182/118/2010, nr. 2.301/118/2010, nr. 13.367/118/2010, nr. 11.443/118/2009, nr. 13.363/118/2009, nr. 11.522/118/2009, nr. 11.312/118/2009, nr. 11.308/118/2009, nr. 2.304/118/2010, nr. 2.299/118/2010, nr. 2.303/118/2010, nr. 346/118/2010, nr. 2.514/118/2010, nr. 3.123/118/2010 și nr. 348/118/2010 ale Tribunalului Constanța — Secția civilă și constată că prevederile art. 5 alin. (1) lit. a) teza întâi din Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, cu modificările și completările ulterioare, sunt neconstituționale.

Definitivă și general obligatorie.

Prezenta decizie se comunică celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

Pronunțată în ședința publică din data de 21 octombrie 2010.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Ioana Marilena Chiorean

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.360

din 21 octombrie 2010

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 alin. (1) lit. a) teza întâi din Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989

Augustin Zegrean	— președinte
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Maria Bratu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Carmen-Cătălina Gliga.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989, excepție ridicată de Statul Român, prin Ministerul Finanțelor Publice — Direcția Generală a Finanțelor Publice Constanța, în Dosarul nr. 302/118/2010 al Tribunalului Constanța — Secția civilă.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Curtea dispune a se face apelul și în dosarele nr. 1.591D/2010—1.629D/2010, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989, excepție ridicată de Statul român, prin Ministerul Finanțelor Publice — Direcția Generală a Finanțelor Publice Constanța, în dosarele nr. 302/118/2010, 1.337/118/2010, 1.336/118/2010, 301/118/2010, 1.334/118/2010, 689/118/2010, 13.643/118/2009, 13.642/118/2009, 13.084/118/2009, 13.085/118/2009, 14.147/118/2009, 508/118/2010, 2.774/118/2010, 264/118/2010, 8.971/118/2010, 12.872/118/2009, 13.872/118/2009, 13.638/118/2009, 13.082/118/2009, 1.460/118/2010, 1.464/118/2010, 12.567/118/2009, 2.228/118/2010, 398/118/2010, 2.230/118/2010, 13.530/118/2009, 13.636/118/2009, 1.282/118/2010, 1.451/118/2010, 13.639/118/2009, 1.457/118/2010, 14.142/118/2009, 13.884/118/2009, 2.239/118/2010, 2.775/118/2010, 1.816/118/2010, 1.821/118/2010, 14.144/118/2009, 1.339/118/2010, 511/118/2010 ale Tribunalului Constanța — Secția civilă.

La apelul nominal răspunde în Dosarul nr. 1.618D/2010 Dan Romulus Zărnescu, lipsind celelalte părți, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor.

Partea prezentă nu se opune conexării dosarelor.

Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu conexarea dosarelor.

Curtea, având în vedere identitatea de obiect a cauzelor, în temeiul art. 14 și al art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, raportate la art. 164 din Codul de procedură civilă, dispune conexarea dosarelor nr. 1.591D/2010—1.629D/2010 la Dosarul nr. 1.590D/2010, care este primul înregistrat.

Cauza se află în stare de judecată.

Partea prezentă solicită respingerea excepției.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca inadmisibilă, întrucât dispozițiile de lege criticate au fost declarate neconstituționale prin Decizia nr. 1.354 din 20 octombrie 2010.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

Prin încheierile din 12, 23 și 26 martie 2010 și, respectiv, din 2, 14, 19, 27 și 28 aprilie 2010, pronunțate în dosarele nr. 302/118/2010, 1.337/118/2010, 1.336/118/2010, 301/118/2010, 1.334/118/2010 689/118/2010, 13.643/118/2009, 13.642/118/2009, 13.084/118/2009, 13.085/118/2009, 14.147/118/2009, 508/118/2010, 2.774/118/2010, 264/118/2010, 8.971/118/2010, 12.872/118/2009, 13.872/118/2009, 13.638/118/2009, 13.082/118/2009, 1.460/118/2010, 1.464/118/2010, 12.567/118/2009, 2.228/118/2010, 398/118/2010, 2.230/118/2010, 13.530/118/2009, 13.636/118/2009, 1.282/118/2010, 1.451/118/2010, 13.639/118/2009, 1.457/118/2010, 14.142/118/2009, 13.884/118/2009, 2.239/118/2010, 2.775/118/2010, 1.816/118/2010, 1.821/118/2010, 14.144/118/2009, 1.339/118/2010, 511/118/2010, **Tribunalul Constanța — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989.**

Excepția a fost ridicată de Statul Român, prin Ministerul Finanțelor Publice — Direcția Generală a Finanțelor Publice Constanța, în cadrul soluționării unor acțiuni prin care se solicită plata unor despăgubiri pentru daunele morale suferite ca urmare a unor condamnări cu caracter politic și măsuri administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia precizează că prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 138 alin. (5) potrivit căroră „*Nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare*”, ale art. 111 alin. (1) privind informarea Parlamentului de către Guvern și celelalte organe ale administrației publice, ale art. 148 alin. (2) privind integrarea în Uniunea Europeană și ale art. 16 alin. (1) și (2) privind egalitatea în drepturi.

1. În ceea ce privește încălcarea dispozițiilor art. 138 alin. (5) și ale art. 111 alin. (1), autorul excepției de neconstituționalitate susține că impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, cât și pe termen lung „este deosebit de important, defavorabil, cu majorări ale cheltuielilor bugetare de stat, cu atât mai mult cu cât nu se cunoaște cuantumul despăgubirilor ce pot fi acordate persoanelor îndreptățite”. Invocă în acest sens Decizia Curții Constituționale nr. 36/1996, precum și prevederile art. 15 din Legea

nr. 500/2002 privind finanțele publice. Totodată, arată că proiectul legii în discuție a fost transmis Parlamentului spre adoptare de către Guvern, iar înregistrarea proiectului de lege la Senat, ca primă Cameră sesizată, a avut loc la data de 21 noiembrie 2007. Expunerea de motive nu a fost însoțită de fișa financiară a actului normativ, care să aibă în vedere dispozițiile art. 15 din Legea nr. 500/2002, singura analiză financiară fiind cea prevăzută la secțiune a 4-a — Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung, cerința constituțională nefiind respectată, iar legea fiind adoptată la 2 ani de la data analizei ce cuprindea modificările cheltuielilor bugetare în anii 2008, 2009, 2010 și 2011.

Dincolo de faptul că analiza financiară din expunerea de motive devenise caducă prin trecerea a 2 ani până la adoptare, această analiză nu satisface, în opinia autorului excepției de neconstituționalitate, exigențele constituționale și legale, întrucât are un caracter formal, fără acoperire reală, estimând că numărul de cereri nu va fi mai mare de 10.000, iar valoarea despăgubirilor ce ar putea fi acordate de către instanțele de judecată pentru prejudiciul material suferit nu va depăși 33.000 lei de persoană. Or, pe de-o parte, până în luna ianuarie 2010, după 6 luni de aplicare a legii, doar pe rolul Tribunalului Constanța există 600 de cauze cu un asemenea obiect, putându-se estima că numărul va ajunge la 3.600 la sfârșitul perioadei de 3 ani, la nivelul unui singur județ, iar, pe de altă parte, instanțele judecătorești — în lipsa unor criterii legale de cuantificare a despăgubirilor — au obligat statul la plata de despăgubiri de zeci de ori mai mari, în valoare de 600.000 euro.

2. Referitor la încălcarea dispozițiilor art. 148 alin. (2) din Constituție, autorul excepției de neconstituționalitate arată că art. 104 din Tratatul de la Maastricht, instituind Uniunea Europeană (tratat care a devenit parte a dreptului intern „prin Legea nr. 154/2005”), reglementează o anumită disciplină bugetară, impunând statelor membre o obligație generală, aceea de a evita deficitele publice excesive. Raportul dintre datoria publică și produsul intern brut (PIB) nu trebuie să depășească „valorile de referință” stabilite prin protocol (anexă la tratat), respectiv 3% pentru raportul dintre deficitul public prevăzut sau real și PIB. Or, având în vedere că prin Legea bugetului de stat pe anul 2010 nr. 11/2010 deficitul bugetar s-a stabilit la 35.024,1 milioane lei și că estimarea minimală este de peste 150.000 de cereri de chemare în judecată (3.600 x 42 de județe) în cei 3 ani de aplicare și presupunând că fiecare beneficiar va primi în medie 30.000 euro, efortul bugetar va fi de 1,5 miliarde euro anual, respectiv 6 miliarde lei (aproximativ 1% din PIB). Acoperirea acestor sume nu se va putea face nici prin alocare de sume suplimentare de la fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, nici prin rectificări bugetare.

3. Privitor la încălcarea dispozițiilor art. 16 alin. (1) și (2) din Constituție, autorul excepției de neconstituționalitate arată că prin prevederile art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 221/2009 nu se realizează un tratament juridic unitar pentru persoanele care au suferit condamnări cu caracter politic sau măsuri administrative asimilate acestora, întrucât se produce o inechitate socială a reparației acordate cu titlu de prejudiciu moral în cadrul aceleiași categorii de beneficiari, în egală măsură având impact moral incontestabil „privarea de libertate în locuri de detenție sau pentru efectuarea de cercetări; internarea în spitale de psihiatrie; stabilirea de domiciliu obligatoriu; strămutarea într-o altă localitate; deportarea în străinătate, după 23 august 1944, pentru motive politice; exmatricularea din școli, licee și facultăți; încetarea contractului de muncă sau retrogradarea, dispuse din motive politice”. Există o categorie de persoane care au fost persecutate de regimul politic și nu au beneficiat până la apariția Legii nr. 221/2009 de

o minimă reparație morală, însă prin dispozițiile legale contestate se creează situația unei discriminări între cei condamnați politic și cei supuși unor măsuri administrative cu caracter politic, de vreme ce legiuitorul nu face distincția între situația în care s-a aflat o persoană supusă unui regim de detenție și situația în care s-a aflat o persoană asupra căreia s-a luat o măsură administrativă. Totodată, se creează discriminări între persoanele care au obținut o minimă reparație înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 221/2009 și cele care obțin aceste despăgubiri după acest moment.

Răspunderea statului trebuie să se facă în acord cu principiul proporționalității, iar posibilitatea compensării prejudiciului moral cu o sumă de bani stabilită cu titlu de daune morale are drept scop nu atât a repune victima într-o situație similară cu cea avută anterior, cât a-i procura satisfacția de ordin moral, susceptibilă mai mult de o recunoaștere a însăși măsurii luate asupra sa, ca fiind abuzivă, principiu urmărit de legiuitorul român atât prin Decretul-lege nr. 118/1990 și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 214/1999, cât și prin Legea nr. 221/2009.

În final arată că, referitor la daunele morale în general, sub aspectul cuantumului, statuând în echitate, astfel cum prevede art. 41 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a adoptat o poziție moderată prin acordarea unor sume rezonabile, cu titlu de reparație morală, invocând, cu titlu de exemplu, „Cauza Țărălungă, Cauza Temeșan sau Cauza Oancea”.

Tribunalul Constanța — Secția civilă consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens, arată că dispozițiile Legii nr. 221/2009 nu generează discriminări, însă acestea ar putea fi produse de hotărârile judecătorești ce vor fi pronunțate în aplicarea acestei legi, în lipsa unor criterii de cuantificare a prejudiciului moral suferit de persoana vizată, prejudiciu care a fost lăsat de legiuitor la pură apreciere a judecătorului, astfel că lipsa de predictibilitate a practicii judiciare ar putea genera discriminări.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, prevederile de lege criticate raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate, astfel cum rezultă din încheierea de sesizare, îl constituie prevederile art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 396 din 11 iunie 2009, prevederi care, la data sesizării Curții Constituționale, aveau următoarea redactare:

— Art. 5 alin. (1) lit. a): „(1) Orice persoană care a suferit condamnări cu caracter politic în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989 sau care a făcut obiectul unor măsuri administrative cu caracter politic, precum și, după decesul acestei persoane, soțul sau descendenții acesteia până la

gradul al II-lea inclusiv pot solicita instanței de judecată, în termen de 3 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, obligarea statului la:

a) acordarea unor despăgubiri pentru prejudiciul moral suferit prin condamnare. La stabilirea cuantumului despăgubirilor se va ține seama și de măsurile reparatorii deja acordate persoanelor în cauză în temeiul Decretului-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat, cu modificările și completările ulterioare, și al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 214/1999, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 568/2001, cu modificările și completările ulterioare;

Ulterior sesizării Curții Constituționale, dispozițiile art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 221/2009 au fost modificate prin art. 1 pct. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989, și pentru suspendarea aplicării unor dispoziții din titlul VII al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 446 din 1 iulie 2010, dispozițiile modificatoare având următoarea redactare:

„Art. 1. — Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 396 din 11 iunie 2009, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 5 alineatul (1), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

«a) acordarea unor despăgubiri pentru prejudiciul moral suferit prin condamnare în cuantum de până la:

1. 10.000 de euro pentru persoana care a suferit condamnarea cu caracter politic în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989 sau care a făcut obiectul unor măsuri administrative cu caracter politic;

2. 5.000 de euro pentru soțul/soția și descendenții de gradul I;

3. 2.500 de euro pentru descendenții de gradul al II-lea»”.

Curtea constată că art. 1 pct. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010 modifică și completează dispozițiile de lege criticate, prin introducerea a 3 puncte ce stabilesc plafoane maxime ale cuantumului despăgubirilor, iar fraza a doua a art. 5 alin. (1) lit. a) din lege a fost preluată și completată prin art. 1 pct. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010 referitor la introducerea unui nou alineat al art. 5, și anume alin. (11), cu următorul conținut: „(11) La stabilirea cuantumului despăgubirilor prevăzute la alin. (1), instanța judecătorească va lua în considerare, fără a se limita la acestea, durata pedepsei privative de libertate, perioada de timp scursă de la condamnare și consecințele negative produse în plan fizic, psihic și social, precum și măsurile reparatorii deja acordate în temeiul Decretului-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat, și al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 214/1999 privind acordarea calității de luptător în rezistența anticomunistă persoanelor condamnate pentru infracțiuni săvârșite din motive politice, persoanelor împotriva cărora au fost dispuse, din motive politice, măsuri administrative abuzive, precum și persoanelor care au participat la acțiuni de împotrivire cu arme și de răsturnare prin forță a regimului comunist instaurat în România,

aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 568/2001, cu modificările și completările ulterioare.”

Potrivit art. 62 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010, dispozițiile de modificare și de completare se încorporează, de la data intrării lor în vigoare, în actul de bază, identificându-se cu acesta.

Prin Decizia Plenului Curții Constituționale nr. III/1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 259 din 9 noiembrie 1995, instanța de contencios constituțional a statuat că în cazul în care, după invocarea unei excepții de neconstituționalitate în fața instanțelor judecătorești, prevederea legală supusă controlului a fost modificată, Curtea Constituțională se pronunță asupra constituționalității prevederii legale, în noua sa redactare, numai dacă soluția legislativă din legea modificată este, în principiu, aceeași cu cea dinaintea modificării.

Or, Curtea observă că dispozițiile art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 221/2009, astfel cum au fost modificate și completate prin art. 1 pct. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010, cuprind două soluții legislative distincte, și anume: pe de-o parte, teza întâi privind acordarea unor despăgubiri (soluție legislativă preluată și de dispozițiile modificatoare), iar, pe de altă parte, teza a doua, adică pct. 1—3 ale lit. a), referitoare la plafonarea cuantumului acestor despăgubiri (soluție legislativă introdusă prin dispozițiile modificatoare).

Întrucât, în cauza de față, autorul excepției de neconstituționalitate critică soluția legislativă de acordare a despăgubirilor [soluție cuprinsă și de dispozițiile art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 221/2009, în forma anterioară modificării], **Curtea constată că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie, așadar, numai dispozițiile art. 5 alin. (1) lit. a) teza întâi din Legea nr. 221/2009, cu modificările și completările ulterioare, care au următorul cuprins:** „(1) Orice persoană care a suferit condamnări cu caracter politic în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989 sau care a făcut obiectul unor măsuri administrative cu caracter politic, precum și, după decesul acestei persoane, soțul sau descendenții acesteia până la gradul al II-lea inclusiv pot solicita instanței de judecată, în termen de 3 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, obligarea statului la:

a) acordarea unor despăgubiri pentru prejudiciul moral suferit prin condamnare [...].”

De altfel, cea de-a doua soluție legislativă cuprinsă în art. 5 alin. (1) lit. a), astfel cum a fost modificat și completat prin art. 1 pct. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010 — adică pct. 1—3 referitoare la plafonarea cuantumului acestor despăgubiri —, a fost declarată neconstituțională prin Decizia nr. 1.354 din 20 octombrie 2010, nepublicată la data pronunțării prezentei decizii, prin care Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate ridicată direct de Avocatul Poporului și a constatat că dispozițiile art. 1 pct. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010 — prin care se plafonează despăgubirile prevăzute de art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 221/2009 — sunt neconstituționale, în raport cu criticile formulate.

Statul român, prin Ministerul Finanțelor Publice, în calitate de autor al excepției de neconstituționalitate, consideră că textul de lege criticat încalcă prevederile constituționale ale art. 16 alin. (1) și (2) privind egalitatea în drepturi, ale art. 111 alin. (1) privind informarea Parlamentului de către Guvern și celelalte organe ale administrației publice, ale art. 138 alin. (5) potrivit cărora „Nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare” și ale art. 148 alin. (2) privind integrarea în Uniunea Europeană.

Examinând excepția de neconstituționalitate ridicată, Curtea constată următoarele:

1. Cu privire la constituționalitatea procesului legislativ de adoptare a Legii nr. 221/2009

Curtea observă că proiectul de lege privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, al cărui inițiator este Guvernul, a fost transmis Senatului, ca primă Cameră sesizată, la data de 20 noiembrie 2007 și a fost adoptat de acesta la data de 12 mai 2008. Proiectul de lege adoptat de Senat a fost transmis Camerei Deputaților la data de 17 iunie 2008, fiind adoptat de aceasta, în calitate de Cameră decizională, la data de 12 mai 2009.

Potrivit fișei proiectului de lege, acesta a fost însoțit de expunerea de motive și de avizul favorabil al Consiliului Legislativ.

Legea privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989, face parte din categoria legilor organice, fiind adoptată de Parlament cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituție și nu a fost supusă controlului de constituționalitate *a priori*, conform art. 146 lit. a) din Constituție.

2. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate referitoare la încălcarea art. 111 alin. (1) și art. 138 alin. (5) din Constituție

Curtea constată că această critică este neîntemeiată, deoarece, așa cum a statuat în mod constant în jurisprudența sa, obligativitatea indicării sursei de finanțare pentru aprobarea cheltuielilor bugetare, prevăzută de art. 138 alin. (5) din Constituție, constituie un aspect distinct față de cel al lipsei fondurilor pentru susținerea finanțării din punct de vedere bugetar. Astfel, prin Decizia nr. 1.093 din 15 octombrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 711 din 20 octombrie 2008, Curtea Constituțională a reținut că stabilirea sursei de finanțare și insuficiența resurselor financiare din sursa astfel stabilită sunt două aspecte diferite: primul aspect este legat de imperativele art. 138 alin. (5) din Constituție, iar al doilea nu are caracter constituțional, fiind o problemă exclusiv de oportunitate politică, ce privește, în esență, relațiile dintre Parlament și Guvern.

Totodată, dacă s-ar reține că lipsa precizării exprese a sursei de finanțare presupune, implicit, inexistența sursei de finanțare, aceasta ar echivala cu o prezumție fără suport constituțional, ceea ce este inadmisibil. Prin Decizia nr. 515 din 24 noiembrie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.195 din 14 decembrie 2004, Curtea a statuat că finanțarea cheltuielilor bugetare se face din surse financiare alocate în buget, iar că majorarea unor cheltuieli se finanțează fie prin suplimentarea alocațiilor bugetare din fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, fie prin rectificarea bugetară.

De asemenea, Curtea reține că, în cadrul raporturilor constituționale dintre Guvern și Parlament, problemele referitoare la fundamentarea și susținerea unor reglementări în diferite domenii de activitate, cu implicații financiare profunde, au o semnificație aparte. Astfel, potrivit art. 111 alin. (1) teza a doua din Constituție, „*În cazul în care o inițiativă legislativă implică modificarea prevederilor bugetului de stat sau a bugetului asigurărilor sociale de stat, solicitarea informării este obligatorie*”.

În conformitate cu art. 30 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 24/2000, republicată, „*Proiectele de acte normative trebuie însoțite de următoarele documente de motivare: a) expuneri de motive — în cazul proiectelor de legi și al propunerilor legislative [...]*”.

În cazul de față, Curtea observă că Guvernul și-a exercitat inițiativa legislativă prin transmiterea proiectului de lege, însoțit de expunerea de motive, care, la secțiunea a 4-a — *Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen*

scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung, conține informații referitoare la efectele financiare asupra bugetului general consolidat, și anume la modificări ale cheltuielilor bugetare, precum și la calculele privind fundamentarea acestor modificări. Pe de altă parte, așa cum menționa și Avocatul Poporului în punctul de vedere transmis Curții Constituționale, Legea nr. 500/2002 instituie obligația ca, în cazul în care se fac propuneri de elaborare a unor acte normative a căror aplicare atrage după sine micșorarea veniturilor sau majorarea cheltuielilor stabilite prin bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat și bugetele fondurilor speciale, inițiatorii, împreună cu Ministerul Finanțelor Publice, să prevadă și mijloacele necesare acoperirii golurilor de venituri și sporul de cheltuieli prin elaborarea fișei financiare care însoțește expunerea de motive. Or, expunerea de motive a Legii nr. 221/2009 conține explicații privind impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (5 ani).

Prin urmare, Curtea constată că au fost îndeplinite cerințele prevăzute de art. 111 alin. (1) și art. 138 alin. (5) din Constituție în ceea ce privește adoptarea Legii nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989.

Referitor la susținerea autorului excepției de neconstituționalitate în sensul că analiza Guvernului cuprinsă în expunerea de motive este nerealistă, deoarece estimează că numărul de cereri nu va fi mai mare de 10.000 (în realitate, doar pe rolul Tribunalului Constanța existând 600 de cauze cu un asemenea obiect, numărul urmând să ajungă la 3600, la sfârșitul perioadei de 3 ani), iar valoarea despăgubirilor ce ar putea fi acordate de către instanțele de judecată nu va depăși 33.000 lei de persoană (în realitate, instanțele judecătorești acordând despăgubiri de zeci de ori mai mari, în valoare de 600.000 euro), Curtea constată că acestea nu pot constitui motive de neconstituționalitate a legii, întrucât evaluarea preliminară a impactului financiar este realizată, în mod firesc, de inițiatorul proiectului de act normativ, fără ca instanța de contencios constituțional să poată verifica certitudinea datelor cuprinse în această evaluare.

3. Referitor la pretinsa încălcare a „art. 104 din Tratatul de la Maastricht”

Curtea observă, în primul rând, că începând cu 1 decembrie 2009, data intrării în vigoare a Tratatului de la Lisabona, dispozițiile art. 104 din Tratatul de la Maastricht privind evitarea deficitelor publice excesive au fost preluate în art. 126 (ex-art. 104 TCE) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, versiunea consolidată, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. C83 din 30 martie 2010.

În al doilea rând, Curtea reține că art. 148 alin. (2) din Constituție consacră principiul priorității dreptului comunitar față de dreptul intern, întrucât prevede că „*tratatele constitutive ale Uniunii Europene*” și „*celelalte reglementări comunitare cu caracter obligatoriu*” au prioritate față de „*dispozițiile contrare din legile interne*”.

Curtea constată că nu este competentă să analizeze conformitatea unei prevederi din dreptul național cu dispoziții din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, prin prisma art. 148 alin. (2) din Constituție, astfel cum solicită autorul excepției de neconstituționalitate. Critica privește astfel aspecte ce țin de aplicarea legii, ceea ce nu intră în competența de soluționare a Curții Constituționale, ci a instanțelor judecătorești care, din oficiu sau la cererea părții, pot formula o întrebare preliminară adresată Curții de Justiție a Uniunii Europene potrivit art. 267 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. În același sens s-a pronunțat Curtea Constituțională și prin Decizia nr. 137 din 25 februarie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 182 din 22 martie 2010.

4. În ceea ce privește celelalte critici de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele:

Legiuitorul român a acordat o atenție deosebită reglementărilor referitoare la reparațiile pentru suferințele cauzate de regimul comunist din perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, având în vedere voința noului stat democratic instaurat în decembrie 1989, de a recunoaște și de a condamna aceste fapte. În acest sens, au fost inițiate și adoptate reglementări privind: 1. restituirea bunurilor mobile și imobile preluate abuziv și, în măsura în care acest lucru nu mai este posibil, acordarea de compensații pentru acestea; 2. reabilitarea celor condamnați din motive politice; 3. acordarea de indemnizații, de despăgubiri pentru daunele morale suferite și de alte drepturi.

Reglementările adoptate au ținut seama de Rezoluțiile Adunării Parlamentare a Consiliului Europei nr. 1096 (1996) intitulată „*Măsurile de eliminare a moștenirii fostelor sisteme totalitare comuniste*” și nr. 1481 (2006) intitulată „*Necesitatea condamnării internaționale a crimelor comise de regimul comunist*”. Potrivit acestor acte cu caracter de recomandare pentru statele membre ale Consiliului Europei (la care România a aderat prin Legea nr. 64/1993 pentru aderarea României la Statutul Consiliului Europei, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 238 din 4 octombrie 1993), având în vedere încălcarea drepturilor omului de către regimul comunist, este necesar ca persoanele nevinovate care au fost persecutate pentru fapte care ar fi considerate legale într-o societate democratică să fie reabilite, să le fie restituite proprietățile confiscate (sau să primească compensații, dacă acest lucru nu mai este posibil) și, atât timp cât victimele regimului comunist sau familiile lor mai sunt în viață, să poată primi compensații pentru daunele morale suferite.

4.1. În materia restituirilor, au fost adoptate mai multe acte normative privind retrocedarea bunurilor imobile confiscate sau naționalizate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989. Astfel, prin Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1 din 5 ianuarie 1998, cu modificările și completările ulterioare, s-a recunoscut dreptul la restituirea terenurilor, iar prin Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 8 din 12 ianuarie 2000, cu modificările și completările ulterioare, s-a recunoscut dreptul la despăgubiri în caz de imposibilitate a restituirii integrale în natură. Totodată, prin Legea nr. 112/1995 pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe, trecute în proprietatea statului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 279 din 29 noiembrie 1995, cu modificările ulterioare, apoi prin Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 798 din 2 septembrie 2005, cu modificările și completările ulterioare, a fost stabilit dreptul la restituire în natură, iar în măsura în care aceasta nu este posibilă, dreptul la măsuri reparatorii prin echivalent, asupra imobilelor preluate abuziv de stat în perioada comunistă. Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 653 din 22 iulie 2005, cu modificările și completările ulterioare, a unit procedurile administrative de restituire a bunurilor vizate de legile menționate mai sus.

De asemenea, cetățenii aparținând minorităților naționale au beneficiat de reglementări speciale în materia restituirii proprietăților, potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 83/1999 privind restituirea unor bunuri imobile care au

aparținut comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 797 din 1 septembrie 2005.

Având în vedere toate aceste reglementări, Curtea constată că statul a creat cadrul legislativ care să garanteze realizarea dreptului la restituire, indiferent dacă este vorba despre o restituire în natură sau despre acordarea unei despăgubiri în caz de imposibilitate a restituirii în natură.

4.2. În ceea ce privește reabilitarea persoanelor condamnate din motive politice — prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 214/1999 privind acordarea calității de luptător în rezistența anticomunistă persoanelor condamnate pentru infracțiuni săvârșite din motive politice, persoanelor împotriva cărora au fost dispuse, din motive politice, măsuri administrative abuzive, precum și persoanelor care au participat la acțiuni de împotrivire cu arme și de răsturnare prin forță a regimului comunist instaurat în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 650 din 30 decembrie 1999, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 568/2001, cu modificările și completările ulterioare, s-a recunoscut calitatea de luptător în rezistența anticomunistă persoanelor condamnate pentru infracțiuni săvârșite din motive politice sau supuse, din motive politice, unor măsuri administrative abuzive în perioada 6 martie 1945—14 decembrie 1989, decizia pentru constatarea calității de luptător în rezistența anticomunistă putând fi folosită ca probă în fața instituțiilor abilitate, în ceea ce privește aprecierea caracterului politic al infracțiunilor a căror săvârșire a atras măsura confiscării bunurilor. Totodată, potrivit acestui act normativ, hotărârile de condamnare pentru infracțiuni săvârșite din motive politice nu pot fi invocate împotriva persoanelor care au dobândit calitatea de luptător în rezistența anticomunistă.

4.3. În materia acordării altor drepturi persoanelor persecutate de regimul comunist, Curtea constată că există o serie de acte normative cu caracter reparatoriu pentru anumite categorii de persoane care au avut de suferit atât din punct de vedere moral, cât și social, ca urmare a persecuției politice la care au fost supuse în regimul comunist, legiuitorul fiind preocupat constant de îmbunătățirea legislației cu caracter reparatoriu pentru persoanele persecutate din motive politice și etnice. Edificatoare în acest sens sunt: prevederile Decretului-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 631 din 23 septembrie 2009, prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 214/1999, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 568/2001, cu modificările și completările ulterioare, prevederile Legii nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989.

Aceste acte normative stabilesc o serie de drepturi, cum ar fi: dreptul la o indemnizație lunară de 200 lei pentru fiecare an de detenție, strămutare în alte localități, deportare în străinătate sau prizonierat; dreptul la o indemnizație lunară de 100 lei pentru fiecare an de internare abuzivă în spitalele de psihiatrie sau de domiciliu obligatoriu (art. 4 din Decretul-lege nr. 118/1990); scutire de plata impozitelor și a taxelor locale; asistență medicală și medicamente, în mod gratuit și prioritar, atât în tratament ambulatoriu, cât și pe timpul spitalizărilor; transport urban gratuit cu mijloacele de transport în comun aparținând societăților cu capital de stat sau privat (autobuz, troleibuz, tramvai, metrou); douăsprezece călătorii gratuite, anual, pe calea ferată română, la clasa I, pe toate categoriile de trenuri de persoane, cu mijloace de transport auto sau cu mijloace de transport fluviale (art. 8 din Decretul-lege nr. 118/1990); soțul (soția) celui decedat, din categoria celor

dispăruți sau exterminați în timpul detenției, internați abuziv în spitale de psihiatrie, deportați, prizonieri sau cărora li s-a stabilit domiciliu obligatoriu, precum și soțul (soția) celui decedat după ieșirea din închisoare, din spitalul de psihiatrie, după întoarcerea din strămutare, din deportare, din prizonierat sau după încetarea măsurii de stabilire a domiciliului obligatoriu, au dreptul la o indemnizație lunară de 200 lei neimpozabilă, dacă ulterior nu s-au recăsătorit (art. 5 din Decretul-lege nr. 118/1990); despăgubiri pentru prejudiciul moral suferit prin condamnare [art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 221/2009]; despăgubiri reprezentând echivalentul valorii bunurilor confiscate prin hotărâre de condamnare sau ca efect al măsurii administrative, dacă bunurile respective nu i-au fost restituite sau nu a obținut despăgubiri prin echivalent în condițiile Legii nr. 10/2001 [art. 5 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 221/2009]; repunerea în drepturi, în cazul în care prin hotărârea judecătorească de condamnare s-a dispus decăderea din drepturi sau degradarea militară [art. 5 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 221/2009].

Curtea constată că scopul acordării de despăgubiri pentru daunele morale suferite de persoanele persecutate în perioada comunistă este nu atât repararea prejudiciului suferit, prin repunerea persoanei persecutate într-o situație similară cu cea avută anterior — ceea ce este și imposibil, ci finalitatea instituirii acestei norme reparatorii este de a produce o satisfacție de ordin moral, prin înseși recunoașterea și condamnarea măsurii contrare drepturilor omului, principiu care reiese din actele normative interne, fiind în deplină concordanță cu recomandările Adunării Parlamentare a Consiliului Europei.

Curtea apreciază că nu poate exista decât o obligație „morală” a statului de a acorda despăgubiri persoanelor persecutate în perioada comunistă. De altfel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, prin Hotărârea din 12 mai 2009 în Cauza *Ernewein și alții împotriva Germaniei* și prin Hotărârea din 2 februarie 2010 în Cauza *Klaus și Iouri Kiladze contra Georgiei*, că dispozițiile Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale nu impun statelor membre nicio obligație specifică de a repara nedreptățile sau daunele cauzate de predecesorii lor. Totodată, instanța de la Strasbourg are o jurisprudență constantă în sensul că art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție nu garantează dreptul de a dobândi un bun (Hotărârea din 23 noiembrie 1983 în Cauza *Van der Mussele contra Belgiei*, Hotărârea din 9 octombrie 2003 în Cauza *Slivenko contra Letoniei*, Hotărârea din 18 februarie 2009 în Cauza *Andrejeva contra Letoniei*). Referindu-se la problema restituirii bunurilor confiscate de către stat, aceeași Curte a stabilit că nu se poate interpreta că ar exista vreo obligație generală a statului de a restitui proprietăți care au fost expropriate înainte de ratificarea Convenției ori că ar exista posibilitatea impuneri unor restricții asupra libertății statelor de a stabili scopul și condițiile oricărei restituiri către foștii proprietari. (Hotărârea din 28 septembrie 2004 în Cauza *Kopecký contra Slovaciei*, Hotărârea din 4 martie 2003 în Cauza *Jantner contra Slovaciei*, Decizia asupra admisibilității din 13 decembrie 2005 în Cauza *Bergauer și alții contra Cehiei*). În materia reglementărilor privind reabilitarea, restituirea proprietăților confiscate sau acordarea de compensații pentru acestea, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că statele contractante au o largă marjă de apreciere în stabilirea măsurilor specifice de implementare a politicilor sociale și economice, a condițiilor de acordare a despăgubirilor (Hotărârea din 23 noiembrie 2000 în Cauza *Ex-Regele Greciei și alții contra Greciei*).

În același sens, s-a pronunțat și Curtea Constituțională a Ungariei, prin Hotărârea nr. 1 din 8 februarie 1995, stabilind că măsura compensării prevăzută de Actul nr. XXXII din 1992, care reglementa acordarea de despăgubiri pentru daune morale persoanelor condamnate politic în perioada comunistă, nu este

luată pe baza existenței unei obligații legale care își are izvorul în trecut, ci statul a acordat aceste compensații în echitate, astfel încât nicio persoană nu poate avea un drept substanțial la despăgubiri pentru daune morale.

Prin urmare, Curtea constată că, *a fortiori*, nu se poate concluziona că în materia despăgubirilor pentru daunele morale suferite de foștii deținuți politici în perioada comunistă ar exista vreo obligație a statului de a le acorda și, cu toate acestea, legiuitorul român de după 22 decembrie 1989 a adoptat 2 acte normative, Decretul-lege nr. 118/1990 și Legea nr. 221/2009, având acest scop.

Este adevărat că acordarea de despăgubiri pentru daune morale este la libera apreciere a legiuitorului, care — în temeiul art. 61 din Legea fundamentală, potrivit căruia „Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării” — este competent să stabilească condițiile și criteriile de acordare a acestui drept. Însă, **Parlamentul, elaborând politica legislativă a țării, este în măsură să opteze pentru adoptarea oricărei soluții legislative de acordare a unor măsuri reparatorii celor îndreptățiți pentru daunele suferite în perioada comunistă, dar cu respectarea prevederilor și principiilor Constituției.**

Analizând însă prevederile actelor normative incidente în materia despăgubirilor pentru daune morale suferite de persoanele persecutate din motive politice în perioada comunistă, Curtea constată că există două norme juridice — art. 4 din Decretul-lege nr. 118/1990 și art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 221/2009 — cu aceeași finalitate, și anume acordarea unor sume de bani persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri. Astfel, potrivit art. 4 alin. (1) din Decretul-lege nr. 118/1990, „*Persoanele care s-au aflat în situațiile prevăzute la art. 1 alin. (1) lit. a), b) și e) și alin. (2) au dreptul la o indemnizație lunară de 200 lei pentru fiecare an de detenție, strămutare în alte localități, deportare în străinătate sau prizonierat, indiferent dacă sunt sau nu sunt pensionate*”, iar potrivit alin. (2) „*Persoanele care s-au aflat în una dintre situațiile prevăzute la art. 1 alin. (1) lit. c) și d) au dreptul la o indemnizație lunară de 100 lei pentru fiecare an de internare abuzivă în spitalele de psihiatrie sau de domiciliu obligatoriu, indiferent dacă sunt sau nu sunt pensionate.*” Cuantumul acestor indemnizații a fost actualizat periodic, ținându-se cont de creșterea inflației și a indicelui prețurilor de consum care au condus la scăderea puterii de cumpărare a acestei categorii de persoane. Potrivit art. 5 alin. (1) lit. a) teza întâi din Legea nr. 221/2009, „*Orice persoană care a suferit condamnări cu caracter politic în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989 sau care a făcut obiectul unor măsuri administrative cu caracter politic, precum și, după decesul acestei persoane, soțul sau descendenții acesteia până la gradul al II-lea inclusiv pot solicita instanței de judecată, în termen de 3 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, obligarea statului la: [...] a) acordarea unor despăgubiri pentru prejudiciul moral suferit prin condamnare [...]*”.

În expunerea de motive la Legea nr. 221/2009 se arată că, „*În ceea ce privește prejudiciul moral suferit, [...] pot exista situații în care măsurile reparatorii cu caracter pecuniar prevăzute de către Decretul-lege nr. 118/1990 [...] să nu fie suficiente în raport cu suferința deosebită resimțită de persoanele care au fost victimele unor măsuri abuzive ale regimului comunist*”. Or, Curtea constată că această justificare nu poate sta la baza instituirii unei noi norme juridice — art. 5 lit. a) din Legea nr. 221/2009, cu scop identic celui prevăzut de art. 4 din Decretul-lege nr. 118/1990, diferența constând doar în modalitatea de plată — adică *prestații lunare*, până la sfârșitul vieții, în cazul art. 4 din Decretul-lege nr. 118/1990 și o *sumă globală*, în cazul art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 221/2009.

Totodată, Curtea observă că dispozițiile de lege criticate instituie, pentru prima dată, posibilitatea ca moștenitorii de până la gradul II ai persoanei persecutate să beneficieze de despăgubiri morale.

Curtea reține, de asemenea, că despăgubirile pentru daunele morale suferite în perioada comunistă trebuie să fie drepte, echitabile, rezonabile și proporționale cu gravitatea și suferințele produse prin aceste condamnări sau măsuri administrative. Or, despăgubirile prevăzute de dispozițiile de lege criticate, având același scop ca și indemnizația prevăzută de art. 4 din Decretul-lege nr. 118/1990, nu pot fi considerate drepte, echitabile și rezonabile. Pe de altă parte, prin introducerea posibilității moștenitorilor de gradul II de a beneficia de despăgubiri pentru daune morale suferite de persoanele persecutate de regimul comunist, legiuitorul s-a îndepărtat de la principiile care guvernează acordarea acestor despăgubiri, și anume cel al echității și dreptății. Astfel, prin prevederea de lege criticată se diluează scopul pentru care au fost introduse aceste despăgubiri, întrucât nu se poate considera că moștenitorii de gradul II au aceeași îndreptățire la despăgubiri pentru daune morale suferite în perioada comunistă de predecesorul lor, ca și acesta din urmă.

Prin Decretul-lege nr. 118/1990, legiuitorul a stabilit condițiile și quantumul indemnizațiilor lunare, astfel încât intervenția sa prin art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 221/2009, după 20 ani de la adoptarea primei reglementări cu același obiect, aduce atingere valorii supreme de *dreptate*, una dintre valorile esențiale ale statului de drept, astfel cum este proclamată în prevederile art. 1 alin. (3) din Constituție. Totodată, astfel cum a statuat și Curtea Europeană a Drepturilor Omului, tot în domeniul măsurilor reparatorii, însă în ceea ce privește restituirile de bunuri, este necesar a se face în așa fel încât atenuarea vechilor violări să nu creeze noi nedreptăți (Hotărârea din 5 noiembrie 2002 în Cauza *Pincová și Pinc contra Cehiei*, Hotărârea din 7 octombrie 2009 în Cauza *Padalevičius contra Lituaniei*). De asemenea, nu s-ar putea susține că prin adoptarea art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 221/2009, persoanele în cauză ar putea avea o „speranță legitimă” (astfel cum este consacrată în jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului) la acordarea despăgubirilor morale, întrucât, așa cum a statuat instanța de la Strasbourg — de exemplu, prin Hotărârea din 28 septembrie 2004 în Cauza *Kopecký contra Slovaciei* —, atunci când există o dispută asupra corectei aplicări a legii interne și atunci când cererile reclamantilor sunt respinse în mod irevocabil de instanțele naționale, nu se poate vorbi despre o „speranță legitimă” în dobândirea proprietății. Totodată, prin Decizia asupra admisibilității din 2 decembrie 2008 în Cauza *Slavov și alții contra Bulgariei*, instanța de contencios al drepturilor omului a acordat o „importanță deosebită faptului că dispoziția de lege referitoare la obținerea compensațiilor a fost anulată nu ca urmare a unui mecanism *ad-hoc*, extraordinar, ci ca rezultat al unei operațiuni normale, pe calea exercitării controlului de constituționalitate al acesteia”, ceea ce a condus la concluzia Curții în sensul că reclamantii nu au putut dobândi o „speranță legitimă” în obținerea compensațiilor respective.

Curtea reține că și alte state din Europa au reglementări având ca scop acordarea de despăgubiri pentru daunele morale suferite de foștii deținuți politici, modalitatea de plată a acestora fiind de două feluri: ori prestații lunare (de exemplu, în Bulgaria, pentru cei deținuți în tabere sau lagăre de muncă, este prevăzută suma de 1.500 leva/lună, dar nu mai mult de 50.000 leva total; pentru cei cărora li s-a impus domiciliu forțat sau au fost internați în alte localități — 800 leva/lună, dar nu mai mult de 25.000 leva total; elevii și studenții care au fost siliți să abandoneze studiile — 10.000 leva), ori o sumă globală (de exemplu, în Cehia, pentru prizonierii politici care s-au aflat în

această situație cel puțin un an calendaristic, legiuitorul a stabilit o sumă compensatorie de 120.000 coroane, iar pentru fiecare lună de prizonierat în plus, 1.000 coroane, iar soții supraviețuitori și urmașii au dreptul la jumătate din sumele prevăzute); în Lituania, a fost prevăzută suma de 20.000 litas (aproximativ 5.800 euro) pentru urmașii participanților la mișcarea de rezistență, morți în luptă, în detenție sau în timpul interogatoriilor, 15.000 litas (aproximativ 4.350 euro) familiilor celor care au participat voluntari necombatanți în mișcarea de rezistență, morți în timpul detenției sau interogatoriilor, 12.000 litas (aproximativ 3.480 euro) familiilor participanților necombatanți în mișcarea de rezistență uciși sau morți în timpul detenției după punerea în aplicare a sentinței.

Având în vedere toate aceste considerente, Curtea constată că acordarea de despăgubiri pentru daunele morale suferite de foștii deținuți politici, astfel cum a fost reglementată prin art. 5 alin. (1) lit. a) teza întâi din Legea nr. 221/2009, contravine art. 1 alin. (3) din Legea fundamentală privind statul de drept, democratic și social, în care *dreptatea este valoare supremă*.

Totodată, în temeiul dispozițiilor constituționale ale art. 142 alin. (1), potrivit cărora „*Curtea Constituțională este garantul supremației Constituției*”, și al art. 1 alin. (5) din Constituție, potrivit căruia „*În România, respectarea [...] legilor este obligatorie*”, Curtea constată că reglementarea criticată încalcă și normele de tehnică legislativă, prin crearea unor situații de incoerență și instabilitate, contrare prevederilor Legii nr. 24/2000, republicată.

Astfel, potrivit art. 2 alin. (1) din acest act normativ, tehnica legislativă asigură sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ, iar art. 14 — „*Unicitatea reglementării în materie*” prevede că reglementările de același nivel și având același obiect se cuprind într-un singur act normativ. În același sens, art. 16, cu denumirea marginală „*Evitarea paralelismelor*”, stabilește că în procesul de legiferare este interzisă instituirea acelorași reglementări în două sau mai multe acte normative, iar în cazul existenței unor paralelisme, acestea vor fi înlăturate fie prin abrogare, fie prin concentrarea materiei în reglementări unice.

Or, Curtea observă că — în domeniul acordării de despăgubiri pentru daunele morale persoanelor persecutate din motive politice în perioada comunistă — există reglementări paralele, și anume, pe de-o parte, Decretul-lege nr. 118/1990 republicat și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 214/1999, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 568/2001, cu modificările și completările ulterioare, iar, pe de altă parte, Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989.

De asemenea, potrivit prevederilor art. 3 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, republicată, „*Normele de tehnică legislativă sunt obligatorii la elaborarea proiectelor de lege de către Guvern [...]*”, iar art. 6 alin. (1) — „*Conținutul și fundamentarea soluțiilor legislative*” prevede că reglementările cuprinse în actul normativ „*trebuie să fie temeinic fundamentate, luându-se în considerare interesul social, politica legislativă a statului român și cerințele corelării cu ansamblul reglementărilor interne, precum și ale armonizării legislației naționale cu legislația comunitară și cu tratatele internaționale la care România este parte*”. Or, Curtea constată că reglementarea criticată nu respectă aceste reguli de tehnică legislativă, bazându-se doar pe afirmația din expunerea de motive a Legii nr. 221/2009, în sensul că „*pot exista situații în care măsurile reparatorii cu caracter pecuniar prevăzute de către Decretul-lege nr. 118/1990 să nu fie suficiente în raport cu suferința deosebită*.” Așa cum a arătat Curtea, aceste despăgubiri sunt menite a produce satisfacția morală a recunoașterii faptelor nelegale, a încălcărilor drepturilor

omului, comise în perioada comunistă, iar nu a compensa în bani suferința persoanelor persecutate. Prin urmare, reglementarea criticată nu a fost temeinic fundamentată.

Totodată, textul de lege criticat, astfel cum este redactat, fiind prea vag, încalcă și regulile referitoare la precizia și claritatea normei juridice. Astfel, lipsa de claritate și previzibilitate a dispozițiilor art. 5 alin. (1) lit. a) referitoare la acordarea despăgubirilor din Legea nr. 221/2009 a condus la aplicarea incoerentă a acestora, instanțele de judecată acordând despăgubiri în valoare de până la 600.000 euro, ceea ce reprezintă o aplicare excesivă și nerezonabilă. Chiar dacă prin art. I pct. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010 s-au introdus niște criterii minime de acordare a despăgubirilor, și anume durata pedepsei privative de libertate, perioada de timp scursă de la condamnare și consecințele negative produse în plan fizic, psihic și social, precum și măsurile reparatorii deja acordate în temeiul Decretului-lege nr. 118/1990 și Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 214/1999, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 568/2001, cu modificările și completările ulterioare, Curtea constată că acestea sunt insuficiente pentru a putea caracteriza norma legală ca fiind clară și previzibilă. Principiul legalității presupune, de asemenea, existența unor norme de drept intern suficient de accesibile, precise și previzibile în aplicarea lor, astfel cum reiese și din jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului (Hotărârea din 5 ianuarie 2000 în Cauza *Beyeler contra Italiei*, Hotărârea din 23 noiembrie 2000 în Cauza *Ex-Regele Greciei și alții contra Greciei*, Hotărârea din 8 iulie 2008 în Cauza *Fener Rum Patrikliği contra Turciei*).

Curtea observă că în materia reparațiilor trebuie să existe o legislație clară, precisă, adecvată, proporțională care să nu dea naștere la interpretări și aplicări diferite ale instanțelor de judecată, ceea ce ar putea conduce la constatări ale violării drepturilor omului de către Curtea Europeană a Drepturilor

Omului. Această problemă a legislației incoerente și ineficiente a României în materia restituirilor a fost menționată și de Curtea Europeană a Drepturilor Omului prin Hotărârea din 9 decembrie 2008, în Cauza *Viașu împotriva României*. Cu acel prilej, Curtea a constatat că Legea nr. 1/2000 a suferit atât de multe modificări ca număr și conținut, încât precizia și previzibilitatea cerute de noțiunea de „legalitate” au fost grav atinse.

Ținând cont de toate aceste considerente, Curtea constată că dispozițiile art. 5 alin. (1) lit. a) teza întâi din Legea nr. 221/2009, cu modificările și completările ulterioare, contravin prevederilor art. 1 alin. (3) și (5) din Legea fundamentală.

5. Având în vedere că dispozițiile art. 5 alin. (1¹) din Legea nr. 221/2009, introduse prin art. I pct. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010, fac trimitere în mod expres la prevederile alin. (1) din același articol, Curtea constată că trimiterile la lit. a) a alin. (1) al art. 5 din lege rămân fără obiect, prin declararea art. 5 alin. (1) lit. a) teza întâi din Legea nr. 221/2009 ca fiind neconstituțional.

6. În final, Curtea consideră că, așa cum a statuat în jurisprudența sa (a se vedea Decizia nr. 415 din 14 aprilie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 294 din 5 mai 2010), atât Parlamentul, cât și Guvernul, respectiv autoritățile și instituțiile publice urmează să respecte cele stabilite de Curtea Constituțională în considerentele și dispozitivul prezentei decizii.

În conformitate cu prevederile art. 147 alin. (1) din Constituție, „Dispozițiile din legile [...] constatate ca fiind neconstituționale își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul [...], după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept”.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, în unanimitate,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Statul român, prin Ministerul Finanțelor Publice — Direcția Generală a Finanțelor Publice Constanța, în dosarele nr. 302/118/2010, 1.337/118/2010, 1.336/118/2010, 301/118/2010, 1.334/118/2010, 689/118/2010, 13.643/118/2009, 13.642/118/2009, 13.084/118/2009, 13.085/118/2009, 14.147/118/2009, 508/118/2010, 2.774/118/2010, 264/118/2010, 8.971/118/2010, 12.872/118/2009, 13.872/118/2009, 13.638/118/2009, 13.082/118/2009, 1.460/118/2010, 1.464/118/2010, 12.567/118/2009, 2.228/118/2010, 398/118/2010, 2.230/118/2010, 13.530/118/2009, 13.636/118/2009, 1.282/118/2010, 1.451/118/2010, 13.639/118/2009, 1.457/118/2010, 14.142/118/2009, 13.884/118/2009, 2.239/118/2010, 2.775/118/2010, 1.816/118/2010, 1.821/118/2010, 14.144/118/2009, 1.339/118/2010, 511/118/2010 ale Tribunalului Constanța — Secția civilă și constată că prevederile art. 5 alin. (1) lit. a) teza întâi din Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989, cu modificările și completările ulterioare, sunt neconstituționale.

Definitivă și general obligatorie.

Prezenta decizie se comunică celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

Pronunțată în ședința publică din data de 21 octombrie 2010.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Maria Bratu

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRĂRE

privind transmiterea unui imobil din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Apărării Naționale în domeniul public al comunei Odoreu și în administrarea Consiliului Local al Comunei Odoreu, județul Satu Mare

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, al art. 9 alin. (1) și al art. 12 alin. (1) și (2) din Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă transmiterea unui imobil, având datele de identificare prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre, din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Apărării Naționale în domeniul public al comunei Odoreu și în administrarea Consiliului Local al Comunei Odoreu, județul Satu Mare.

Art. 2. — (1) După preluare, imobilul prevăzut la art. 1 se utilizează în vederea realizării unui cămin de bătrâni.

(2) Consiliul Local al Comunei Odoreu va transfera, în domeniul public al statului și în administrarea Ministerului Apărării Naționale, 50% din numărul de locuri de cazare din

căminul de bătrâni, împreună cu terenul aferent acestora, într-un termen de 90 de zile de la efectuarea recepției la terminarea lucrărilor de investiții.

Art. 3. — În cazul în care nu se respectă destinația imobilului prevăzută la art. 2, acesta revine în domeniul public al statului și în administrarea Ministerului Apărării Naționale, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Art. 4. — Predarea-preluarea imobilului transmis potrivit prevederilor art. 1 se face pe bază de protocol încheiat între părțile interesate, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri.

PRIM-MINISTRU
EMIL BOC

Contrasemnează:

Ministrul apărării naționale,
Gabriel Oprea

Ministrul administrației și internelor,
Constantin-Traian Igaș
Ministrul finanțelor publice,
Gheorghe Ialomițianu

București, 28 octombrie 2010.
Nr. 1.083.

ANEXĂ

DATELE DE IDENTIFICARE

ale imobilului care se transmite din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Apărării Naționale în domeniul public al comunei Odoreu și în administrarea Consiliului Local al Comunei Odoreu, județul Satu Mare

Locul unde este situat imobilul care se transmite	Persoana juridică de la care se transmite imobilul	Persoana juridică la care se transmite imobilul	Codul de clasificare din inventarul bunurilor aflate în administrarea Ministerului Apărării Naționale care alcătuiesc domeniul public al statului	Caracteristicile tehnice ale imobilului
Comuna Odoreu, județul Satu Mare	Statul român, din administrarea Ministerului Apărării Naționale	Comuna Odoreu, în administrarea Consiliului Local al Comunei Odoreu	— imobil 2878 — cod 8.29.09 — nr. M.F. 106.711 — valoarea de inventar a imobilului = 3.504.872 lei	— suprafața construită = 4.318 m ² — suprafața desfășurată = 4.318 m ² — suprafața totală a terenului, inclusiv construcții = 42.100 m ²

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

**privind aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai obiectivului de investiții
„Spital Municipal Fălticeni, str. Cuza Vodă f.n., municipiul Fălticeni, județul Suceava”**

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 42 alin. (2) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă indicatorii tehnico-economici ai obiectivului de investiții „Spital Municipal Fălticeni, str. Cuza Vodă f.n., municipiul Fălticeni, județul Suceava”, cu caracteristicile principale și indicatorii tehnico-economici prevăzuți în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. — Finanțarea obiectivului de investiții prevăzut la art. 1 se face de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Sănătății și de la bugetul local în limita sumelor aprobate anual cu această destinație, precum și din alte surse legal constituite, conform programelor de investiții publice aprobate potrivit legii.

PRIM-MINISTRU
EMIL BOC

Contrasemnează:

Ministrul sănătății,

Cseke Attila

Ministrul administrației și internelor,

Constantin-Traian Igaș

Ministrul dezvoltării regionale și turismului,

Elena Gabriela Udrea

Ministrul finanțelor publice,

Gheorghe Ialomițianu

București, 10 noiembrie 2010.
Nr. 1.118.

ANEXĂ

**CARACTERISTICILE PRINCIPALE ȘI INDICATORII TEHNICO-ECONOMICI
ai obiectivului de investiții „Spital Municipal Fălticeni, str. Cuza Vodă f.n., municipiul Fălticeni, județul Suceava”**

Titular: Ministerul Sănătății

Beneficiar: Spitalul Municipal Fălticeni

Amplasament: str. Cuza Vodă f.n., municipiul Fălticeni, județul Suceava

Indicatori tehnico-economici

— Valoarea totală a investiției (inclusiv TVA) (în prețuri 30 aprilie 2010; 1 euro = 4,1792 lei), din care:	mii lei	71.204*)
— construcții-montaj (inclusiv TVA)	mii lei	57.385
— Valoarea investiției, rest de executat (inclusiv TVA) (în prețuri 30 aprilie 2010; 1 euro = 4,1792 lei), din care:	mii lei	71.191*)
— construcții-montaj (inclusiv TVA)	mii lei	57.373
— Eșalonarea investiției INV/C+M		
• Anul I	<u>INV.</u> C+M	<u>mii lei</u> 38.000 30.000
• Anul II	<u>INV.</u> C+M	<u>mii lei</u> 33.191 27.373
— Capacități:		
— suprafața totală desfășurată	m ² Ad	15.593
— paturi de spitalizare		239
— durata de realizare a investiției	luni	24

Factori de risc

Obiectivul de investiții se va proteja antiseismic conform Normativului P 100-1/2006, cu modificările și completările ulterioare.

Finanțarea investiției

Finanțarea obiectivului de investiții se face de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Sănătății și de la bugetul local în limita sumelor aprobate anual cu această destinație, precum și din alte surse legal constituite, conform programelor de investiții publice aprobate potrivit legii.

*) Valoarea se va actualiza potrivit evoluției ulterioare a prețurilor.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

GUVERNUL ROMÂNIEI

OFICIUL NAȚIONAL DE PREVENIRE ȘI COMBATERE A SPĂLĂRII BANILOR

DECIZIE

pentru modificarea anexelor nr. 2B, 3A și 3B la Decizia Plenului Oficiului Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor nr. 674/2008 privind forma și conținutul Raportului de tranzacții suspecte, ale Raportului de tranzacții cu numerar și ale Raportului de transferuri externe

În temeiul art. 3 alin. (9) din Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism, cu modificările și completările ulterioare,

Plenul Oficiului Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor d e c i d e:

Art. I. — Decizia Plenului Oficiului Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor nr. 674/2008 privind forma și conținutul Raportului de tranzacții suspecte, ale Raportului de tranzacții cu numerar și ale Raportului de transferuri externe, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 451 din 17 iunie 2008, se modifică după cum urmează:

1. **Anexele nr. 2B și 3B se modifică și se înlocuiesc cu anexele nr. 1 și 2, care fac parte integrantă din prezenta decizie.**

2. **La anexa nr. 3A, punctul 4.9 va avea următorul cuprins:**

„4.9. **Coloana 20** «Localitate înregistrare»

Pentru persoanele fizice și persoanele juridice române, această rubrică nu se va completa. Pentru persoanele juridice străine, rubrica se va completa cu denumirea localității unde au fost înregistrate acestea. Dacă entitatea raportoare nu are la dispoziție informații privind denumirea localității de înregistrare, coloana 20 se completează cu valoarea convențională FN.”

Art. II. — Prezenta decizie se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data publicării.

Președintele Oficiului Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor,
Adrian Cucu

București, 22 octombrie 2010.
Nr. 962.

*ANEXA Nr. 1
(Anexa nr. 2B la Decizia nr. 674/2008)*

STRUCTURA FIȘIERULUI echivalent în format electronic al Raportului de tranzacții cu numerar

1. Echivalentul în format electronic al raportului descris în anexa nr. 2A este un fișier denumit **cccccczzllaaaa_n.DBF** — format DBF, unde:

a) **cccccc** reprezintă codul entității raportoare, care este alocat de către Oficiul Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor odată cu prima raportare;

b) **zzllaaaa** reprezintă data la care se face raportarea — sub forma zi, lună, an;

c) **_n** reprezintă identificatorul tipului de raport.

2. Fișierul **cccccczzllaaaa_n.DBF** este pus la dispoziția entităților raportoare pe site-ul www.onpcsb.ro și are următoarea structură:

Nr. crt.	Denumire coloană	Tip	Dimensiune	Observații/Restricții
1	data_rap	Data	10	setată în forma zz/ll/aaaa, unde zz = ziua, ll = luna, aaaa = anul — 4 poziții
2	cod_banca	Numeric	6	
3	cod_suc	Numeric	6	cod din Nomenclatorul de subunități — vezi pct. 4
4	tip_c	Caracter	1	două valori admisibile „F” sau „J”
5	pep_c	Numeric	1	valori admisibile: 1, 2, 3 și null
6	nume_c	Caracter	40	
7	pren_c	Caracter	30	
8	tara_c	Numeric	3	cod din nomenclatorul Țări
9	judet_c	Numeric	2	cod din nomenclatorul Județe
10	loca_c	Numeric	6	cod din nomenclatorul Loca

Nr. crt.	Denumire coloană	Tip	Dimensiune	Observații/Restricții
11	str_c	Caracter	35	
12	nr_c	Caracter	5	
13	sector_c	Numeric	1	valori admisibile: 1 la 6 — excepție 9
14	act_id_c	Caracter	15	
15	cod_c	Caracter	13	
16	data_nasc	Data	10	setată în forma zz/ll/aaaa
17	tara_nasc	Numeric	3	cod din nomenclatorul Țări
18	loca_nasc	Numeric	6	cod din nomenclatorul Loca
19	pep_i	Numeric	1	valori admisibile: 1, 2, 3 și null
20	nume_i	Caracter	25	
21	pren_i	Caracter	30	
22	tara_i	Numeric	3	cod din nomenclatorul Țări
23	judet_i	Numeric	2	cod din nomenclatorul Județe
24	loca_i	Numeric	6	cod din nomenclatorul Loca
25	str_i	Caracter	35	
26	nr_i	Caracter	5	
27	sector_i	Numeric	1	valori admisibile: 1 la 6 — excepție 9
28	act_id_i	Caracter	15	
29	cod_i	Caracter	13	
30	cont_tit	Caracter	30	
31	data_op	Data	10	setată în forma zz/ll/aaaa
32	fel_op	Caracter	1	două valori admisibile „D” sau „R”
33	scop_op	Caracter	6	cod din nomenclatorul Tip_oper
34	cod_valuta	Caracter	3	cod din nomenclatorul Valute
35	suma_op	Numeric	13	>=1
36	euro	Numeric	13	>=1
37	observatii	Caracter	200	

3. Corespondența dintre structura fișierului **cccccczzllaaaa_n.DBF** și forma Raportului de tranzacții cu numerar prevăzută în anexa nr. 2A este următoarea:

a) coloana 1 din fișier corespunde rubricii „Data raportării” din forma raportului;

b) coloana 2 din fișier este un cod de identificare acordat fiecărei entități raportoare și corespunde rubricii „Denumire” din antetul formei raportului;

c) coloanele 3—37 din structura fișierului corespund coloanelor 1—35 din forma raportului.

4. În format electronic, Nomenclatorul de subunități este un fișier denumit **cccccc.DBF** — format DBF, unde **cccccc** reprezintă codul entității raportoare — cu următoarea structură:

Nr. crt.	Denumire coloană	Tip	Dimensiune	Observații/Restricții
1	cod_s	Numeric	6	codul sucursalei, agenției, punctului de lucru etc.
2	den_s	Caracter	100	denumirea subunității
3	tip_s	Caracter	1	tipul subunității, valori admisibile: „C” — sediul central, „S” — sucursală, „A” — agenție, „P” — punct de lucru
4	cod_j	Numeric	2	codul județului unde este situată subunitatea, conform nomenclatorului Județe
5	cod_l	Numeric	6	codul localității unde este situată subunitatea, conform nomenclatorului Loca

STRUCTURA FIȘIERULUI
echivalent în format electronic al Raportului de transferuri externe

1. Echivalentul în format electronic al raportului descris în anexa nr. 3A este un fișier denumit **cccccczzllaaaa_t.DBF** — format DBF, unde:

a) **cccccc** reprezintă codul entității raportoare, care este alocat de către Oficiul Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor odată cu prima raportare;

b) **zzllaaaa** reprezintă data la care se face raportarea — sub forma zi, lună, an;

c) **_t** reprezintă identificatorul tipului de raport.

2. Fișierul **cccccczzllaaaa_t.DBF** este pus la dispoziția entităților raportoare pe site-ul www.onpcsb.ro și are următoarea structură:

Nr. crt.	Denumire coloană	Tip	Dimensiune	Observații/Restricții
1	data_rap	Dată	10	setată în forma zz/ll/aaaa, unde zz = ziua, ll = luna, aaaa = anul — 4 poziții
2	cod_banca	Numeric	6	
3	cod_suc	Numeric	6	cod din Nomenclatorul de subunități — vezi pct. 4
4	tip_c	Caracter	1	două valori admisibile „F” sau „J”
5	pep_c	Numeric	1	valori admisibile: 1, 2, 3 și null
6	nume_c	Caracter	40	
7	pren_c	Caracter	30	
8	cod_c	Caracter	13	
9	tip_id_c	Numeric	2	cod din nomenclatorul Act_id
10	seria_id_c	Caracter	3	
11	nr_id_c	Caracter	14	
12	data_id_c	Dată	10	setată în forma zz/ll/aaaa
13	autor_id_c	Caracter	20	
14	tara_c	Numeric	3	cod din nomenclatorul Țări
15	judet_c	Numeric	2	cod din nomenclatorul Județe
16	loca_c	Numeric	6	cod din nomenclatorul Loca
17	str_c	Caracter	35	
18	nr_c	Caracter	5	
19	sector_c	Numeric	1	valori admisibile: 1 la 6 — excepție 9
20	rez_c	Caracter	1	2 valori admisibile „R” sau „N”
21	cet_c	Numeric	3	cod din nomenclatorul Țări
22	loca_reg	Caracter	40	
23	pep_rep	Numeric	1	valori admisibile: 1, 2, 3 și null
24	nume_rep	Caracter	25	
25	pren_rep	Caracter	30	
26	cod_rep	Caracter	13	
27	fel_ct	Numeric	1	valori admisibile: 0, 1 și 2
28	cont_c	Caracter	30	
29	tip_ct	Numeric	2	cod din nomenclatorul Tip_cont
30	tara_ext	Numeric	3	cod din nomenclatorul Țări
31	den_ext	Caracter	50	
32	cont_ext	Caracter	30	

Nr. crt.	Denumire coloană	Tip	Dimensiune	Observații/Restricții
33	tip_ext	Caracter	1	două valori admisibile „F” sau „J”
34	pep_ext	Numeric	1	valori admisibile: 1, 2, 3 și null
35	nume_ext	Caracter	40	
36	pren_ext	Caracter	30	
37	pep_i	Numeric	1	valori admisibile: 1, 2, 3 și null
38	nume_i	Caracter	25	
39	pren_i	Caracter	30	
40	cod_i	Caracter	13	
41	tip_act_i	Caracter	15	
42	nr_act_i	Caracter	15	
43	tip_id_i	Numeric	2	cod din nomenclatorul Act_id
44	seria_id_i	Caracter	3	
45	nr_id_i	Caracter	14	
46	data_id_i	Data	10	setată în forma zz/ll/aaaa
47	autor_id_i	Caracter	20	
48	tara_i	Numeric	3	cod din nomenclatorul Țări
49	judet_i	Numeric	2	cod din nomenclatorul Județe
50	loca_i	Numeric	6	cod din nomenclatorul Loca
51	str_i	Caracter	35	
52	nr_i	Caracter	5	
53	sector_i	Numeric	1	valori admisibile: 1 la 6 — excepție 9
54	data_op	Data	10	setată în forma zz/ll/aaaa
55	suma_op	Numeric	13	>=1
56	cod_valuta	Caracter	3	cod din nomenclatorul Valute
57	fel_op	Caracter	1	două valori admisibile „D” sau „C”
58	Euro	Numeric	13	>=1
59	Detalii	Caracter	6	cod din nomenclatorul Tip_oper
60	observatii	Caracter	200	

3. Corespondența dintre structura fișierului **ccccczllaaaa_t.DBF** și forma Raportului de transferuri externe prevăzută în anexa nr. 3A este următoarea:

a) coloana 1 din fișier corespunde rubricii „Data raportării” din forma raportului;

b) coloana 2 din fișier este un cod de identificare acordat fiecărei entități raportoare și corespunde rubricii „Denumire” din antetul formei raportului;

c) coloanele 3—60 din structura fișierului corespund coloanelor 1—58 din forma raportului.

4. În format electronic, Nomenclatorul de subunități este un fișier denumit **cccccc.DBF** — format DBF, unde **cccccc** reprezintă codul entității raportoare — cu următoarea structură:

Nr. crt.	Denumire coloană	Tip	Dimensiune	Observații/Restricții
1	cod_s	Numeric	6	codul sucursalei, agenției, punctului de lucru etc.
2	den_s	Caracter	100	denumirea subunității
3	tip_s	Caracter	1	tipul subunității, valori admisibile: „C” — sediul central, „S” — sucursală, „A” — agenție, „P” — punct de lucru
4	cod_j	Numeric	2	codul județului unde este situată subunitatea, conform nomenclatorului Județe
5	cod_l	Numeric	6	codul localității unde este situată subunitatea, conform nomenclatorului Loca

GUVERNUL ROMÂNIEI

OFICIUL NAȚIONAL DE PREVENIRE ȘI COMBATERE A SPĂLĂRII BANILOR

DECIZIE

pentru modificarea și completarea Metodologiei de lucru privind transmiterea rapoartelor de tranzacții cu numerar și a rapoartelor de transferuri externe, aprobată prin Decizia Plenului Oficiului Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor nr. 673/2008

În temeiul art. 3 alin. (9) din Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism, cu modificările și completările ulterioare,

Plenul Oficiului Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor d e c i d e:

Art. I. — Metodologia de lucru privind transmiterea rapoartelor de tranzacții cu numerar și a rapoartelor de transferuri externe, aprobată prin Decizia Plenului Oficiului Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor nr. 673/2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 452 din 17 iunie 2008, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 4 alineatul (1), după litera b) se introduce o nouă literă, litera c), cu următorul cuprins:

„c) prin intermediul sistemului de raportare on-line.”

2. La articolul 4, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Rapoartele în format electronic transmise prin mijloacele prevăzute la alin. (1) lit. a) și b) vor fi însoțite de o adresă de înaintare, al cărei model este prezentat în anexa la prezenta metodologie. Adresa de înaintare cuprinde, în mod obligatoriu, caracteristicile fișierului: denumirea, data și ora generării și dimensiunea în KB. De asemenea, în adresa de înaintare se pot face și alte precizări considerate necesare de către entitatea raportoare.”

3. La articolul 6, alineatele (4) și (6) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(4) Pentru rapoartele menționate la alin. (1), întocmite în format electronic, fișierele rectificative sunt denumite *cccccczllaaaaX_N.dbf*, respectiv *cccccczllaaaaX_T.dbf*.

.....
 (6) Pentru rapoartele menționate la alin. (5), întocmite în format electronic, fișierele rectificative sunt denumite *cccccczllaaaaY_N.dbf*, respectiv *cccccczllaaaaY_T.dbf*.”

4. Anexa la metodologie se modifică și se înlocuiește cu anexa care face parte integrantă din prezenta decizie.

Art. II. — Prezenta decizie se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data publicării, cu excepția prevederilor art. I pct. 1, care intră în vigoare la data de 1 decembrie 2010.

Președintele Oficiului Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor,
Adrian Cucu

București, 28 octombrie 2010.
 Nr. 964.

ADRESĂ DE ÎNAINȚARE

— model —

Entitate raportoare:

Denumire:

Cod unic de înregistrare (cod fiscal):

Număr de înmatriculare la oficiul registrului comerțului:

Adresă și nr. de telefon/fax:

Nr. de înregistrare la emitent:

Data raportării:

Către

Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor

Vă transmitem alăturat pe suport electronic (nr. de dischete, nr. de CD-uri) conținând:

1. Raportul de tranzacții cu numerar, denumit *cccccczzllaaaa_N.dbf*, aferent zilei/perioadei de ....., creat în data de ....., la ora ....., cu dimensiunea de ..... KB;
2. Raportul de transferuri externe, denumit *cccccczzllaaaa_T.dbf*, aferent zilei/perioadei de ....., creat în data de ....., la ora ....., cu dimensiunea de ..... KB;
3. Raportul de tranzacții cu numerar rectificativ/în completare, denumit *cccccczzllaaaaX_N.dbf/cccccczzllaaaaY_N.dbf*, aferent zilei/perioadei de ....., creat în data de ....., la ora ....., cu dimensiunea de ..... KB;
4. Raportul de transferuri externe rectificativ/în completare, denumit *cccccczzllaaaaX_T.dbf/cccccczzllaaaaY_T.dbf*, aferent zilei/perioadei de ....., creat în data de ....., la ora ....., cu dimensiunea de ..... KB.

Certificăm faptul că datele cuprinse în fișier sunt complete, corecte și respectă dispozițiile actelor normative în vigoare.

Numele și prenumele persoanei autorizate

.....
(semnătura persoanei autorizate și ștampila entității raportoare)

_____

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC
— Prețuri pentru anul 2010 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Număr de apariții anuale	Valoare (TVA 9% inclus) — lei		
			12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	900	1.200	330	120
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	100	1.500		140
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	200	2.250		200
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	500	430		40
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	6.000	1.720		160
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	240	1.600		150
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	48	540		50
8.	Colecția Legislația României	4	450	120	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	12	750		70

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC
— Prețuri pentru anul 2010 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	40	100	250	600	1.320	400	1.000	2.500	6.000	13.200
ExpertMO	90	230	580	1.390	3.060	900	2.250	5.630	13.510	29.720

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	50	130	330	790	1.740	500	1.250	3.130	7.510	16.520
ExpertMO	110	280	700	1.680	3.700	1.100	2.750	6.880	16.510	36.320

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica on-line comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

